

AFGØRELSE

(Elforsyning)

energi

KLAGENÆVNET

Frederiksborggade 15

1360 København K

Tlf 33 95 57 85

Fax 33 95 57 99

www.ekn.dk

ekn@ekn.dk

KLAGE FRA Frederiksberg Forsyning A/S af 31. maj 2005 over
AFGØRELSE FRA Energitilsynet af 4. maj 2005
OM prisgodkendelse for reguleringsåret 2003

19. juni 2006

J.nr.: 11-313

Eksp.nr.: 26129

ASC-EKN

NÆVNETS Nævnnsformand, dommer Poul K. Egan
SAMMEN- Næstformand, professor dr.polit. Chr. Hjorth-Andersen
SÆTNING Professor, cand.jur & Ph.D. Bent Ole Gram Mortensen
I SAGEN Konsulent, civilingeniør Knut Berge
Direktør, cand.polyt. Poul Sachmann

NÆVNETS Energitilsynets afgørelse af 4. maj 2005 stadfæstes
AFGØRELSE

Oversigt

<i>Resumé af sagen</i>	<i>side 2</i>
<i>Den påklagede afgørelse</i>	<i>side 2</i>
<i>Klagen til Energiklagenævnet</i>	<i>side 5</i>
<i>Energitilsynets bemærkninger til klagen</i>	<i>side 10</i>
<i>Parternes yderligere brevveksling</i>	<i>side 11</i>
<i>Supplerende oplysninger om Energitilsynets vejledninger og notater</i>	<i>side 15</i>
<i>Supplerende oplysninger om Energitilsynets praksis</i>	<i>side 31</i>
<i>Retsgrundlag</i>	<i>side 33</i>
<i>Energiklagenævnets praksis</i>	<i>side 37</i>
<i>Energiklagenævnets bemærkninger</i>	<i>side 43</i>
<i>Energiklagenævnets afgørelse</i>	<i>side 48</i>

Sagen vedrører Energitilsynets regulering af Frederiksberg Forsyning A/S' priser og avance for reguleringsåret 2003 i henhold til den dagældende elforsyningslovs §§ 69 og 72.

Frederiksberg Forsyning A/S oppebar i 2003 et overskud før skat på 43,13 DKK/MWh. Energitilsynets afgørelse af 4. maj 2005 gik ud på, at Frederiksberg Forsyning A/S alene kunne oppebære et overskud på 5,00 DKK/MWh (svarende til 873.925 DKK) for reguleringsåret 2003, idet et overskud af denne størrelse fandtes rimeligt, jfr. elforsyningslovens § 72, stk. 1.

Selskabets forsyningspligtspris i 2004-2006 skulle derfor, uafhængigt af den fremtidige prisregulering, reduceres med et beløb svarende til 6,664 mio. kr. (7,538-0,874), jfr. elforsyningslovens § 72, stk. 2.

19. juni 2006

J.nr.: 11-313

Eksp.nr.: 26129

ASC-EKN

Det er denne avanceregulering, som Energiklagenævnet skal tage stilling til.

Side 2 af 48

Ved brev af 31. maj 2005 og efterfølgende uddybende klage af 15. august 2005 har Frederiksberg Elforsyning A/S indbragt afgørelsen for Energiklagenævnet.

Energitilsynets bemærkninger af 17. august 2005 har været forelagt Frederiksberg Forsyning A/S, som har kommenteret bemærkningerne ved brev af 12. oktober 2005. Frederiksberg Forsyning A/S' fremsendte bemærkninger er forelagt Energitilsynet, som ikke er fremkommet med yderligere bemærkninger til klagen.

Den påklagede afgørelse

Af Energitilsynets afgørelse af 4. maj 2005 fremgår følgende:

”[.....]

Energitilsynets sekretariat har i brev af 6. april 2005 til Frederiksberg Forsyning A/S foretaget en konkret vurdering af virksomhedens effektivitet for 2003, jf. elforsyningslovens § 72, stk. 1 og pkt. 31-33, 45, 88 m.fl. i Energitilsynets vejledning af 27. oktober 2000.

Denne skrivelse skal således ses i sammenhæng med Energitilsynets brev til virksomheden af 6. april 2005.

Det fremgik af Energitilsynets skrivelse af 6. april 2005, at Frederiksberg Forsyning A/S inden den 25. april 2005 kunne anmode Energitilsynet om, at særegne forhold for virksomheden evt. kunne inddrages i vurderingen, hvorefter Energitilsynet ville træffe endelig afgørelse.

Frederiksberg Forsyning A/S har reageret herpå i brev af 23. april 2005.

Energitilsynets sekretariat skal i det følgende knytte sine kommentarer til Frederiksberg Forsyning A/S skrivelse af 23. april 2005, der ligesom virksomhedens skrivelse er inddelt i tre dele.

Ad 1: Indkøbspriser for elektricitet.

Frederiksberg Forsyning A/S skriver, at *"selskabet gennem en meget hensigtsmæssig indkøbsstrategi har opnået særdeles gunstige indkøbspriser for 2003"*.

Energitilsynets sekretariat er for så vidt enig heri, idet virksomheden for 2003 havde den laveste salgspris ud af 10. forsyningspligtvirksomheder i Østdanmark.

Året før i 2002 havde Frederiksberg Forsyning A/S omvendt den næst højeste salgspris ud af 10. forsyningspligtvirksomheder i Østdanmark, og virksomheden oppebar alligevel en avance på 1,54 DKK/MWh.

Det skyldes, at elforsyningslovens § 69 sikrer virksomheden dækning for nødvendige omkostninger. Men når en forsyningspligtig virksomhed på den ene side er sikret dækning for nødvendige omkostninger i år, hvor indkøbsstrategien har været dårlig, så kan Energitilsynets sekretariat på den anden side heller ikke ukritisk kompensere virksomheden i form af et meget højt overskud, når virksomheden ved held eller dygtighed har haft en fordelagtig indkøbsstrategi. Dette vil dels ikke være foreneligt med elforsyningslovens formål og endnu mindre foreneligt med et rimeligt hensyn til forbrugerne.

Frederiksberg Forsyning A/S overskud for 2003 må således ikke være urimeligt højt, jf. også elforsyningslovens § 72, stk. 1, uagtet det forhold, at virksomheden havde den laveste salgspris i Østdanmark i 2003.

Ad 2 Øvrige omkostninger:

Frederiksberg Forsyning A/S er af den opfattelse, at alle selskaber bør indgå i en sammenligning af de øvrige omkostningers effektivitet.

Energitilsynets sekretariat skrev i sit brev af 6. april 2005, at:

"I gennemsnit udgør de øvrige omkostninger i Østdanmark 29,32 DKK/MWh, men det skyldes primært, at to større virksomheder i Østdanmark tillige afholder callcenterydelser for netvirksomheden i forsyningspligtselskabet. Når disse to virksomheder udeholdes af gennemsnittet for Østdanmark fås et gennemsnit for de øvrige omkostninger på 23,12 DKK/MWh, hvilket er på niveau med de øvrige omkostninger for Vestdanmark, hvor de udgør 23,19 DKK/MWh".

Når Energitilsynets sekretariat ikke kan indregne de to konkrete virksomheders øvrige omkostninger i gennemsnittet for Østdanmark skyldes det, at virksomhederne ikke har udarbejdet et reguleringsregnskab ekskl. sideordnede aktiviteter (i dette tilfælde slag

19. juni 2006

J.nr.: 11-313

Eksp.nr.: 26129

ASC-EKN

Side 3 af 48

af callcenterydelser til andre virksomheder). De to konkrete virksomheder har således fejlagtigt medtaget andre virksomheders omkostninger i opgørelsen af deres øvrige omkostninger, hvilket naturligvis ikke er retvisende.

Frederiksberg Forsyning A/S skal i den sammenhæng være opmærksom på, at elforsyningslovens § 47, stk. 4 stiller krav til, at sådan sideordnede aktiviteter skal holdes regnskabsmæssigt adskilt fra de forsyningspligtige aktiviteter, og de sideordnede aktiviteter kan derfor heller ikke med rimelighed øve indflydelse på en effektivitetsvurdering af Frederiksberg Forsyning A/S.

Omvendt kan Energitilsynets sekretariat naturligvis ikke uden særlig begrundelse udeholde fx de to selskaber med laveste øvrige omkostninger fra en sammenligning, sådan som Frederiksberg Forsyning A/S foreslår i sit brev på side 2.

Endelig er det værd at bemærke, at det af Energitilsynets sekretariat korrigerede tal for øvrige omkostninger for Østdanmark på 23,12 DKK/MWh ligger meget tæt selv samme tal i Vestdanmark på 23,19 DKK/MWh. Frederiksberg Forsyning A/S niveau for øvrige omkostninger på 27,86 DKK/MWh ligger i væsentligt omfang over niveauet for såvel Øst- som Vestdanmark.

Omvendt må Energitilsynets sekretariat medgive Frederiksberg Forsyning A/S, at "omkostningsdriveren" for øvrige omkostninger i større omfang synes at være antallet af kunder og ikke nødvendigvis afsætningen (MWh).

Frederiksberg Forsyning A/S øvrige omkostninger per kunde er således de tredje laveste ud af otte i Østdanmark, når de to virksomheder, som ovenfor nævnt, udeholdes af gennemsnittet for Østdanmark.

På den baggrund kan Energitilsynets sekretariat tiltræde, at Frederiksberg Forsyning A/S øvrige omkostninger er effektive i 2003.

Ad 3 Størrelsen af det opnåede overskud:

Frederiksberg Forsyning A/S skriver i sit brev af 23. april 2005 på side 4, at "selskabet har trods denne meget lave salgspris opnået et resultat før finansielle poster på 15,3 % af nettoomsætningen. Dette er et helt normalt og rimeligt niveau".

Energitilsynets sekretariat er ikke enig heri, jf. også ad 1 ovenfor. Energitilsynet har tillige i pkt. 14 i sin afgørelse af 30. marts 2005 fastsat, at et rimeligt overskud før skat i 2003, samlet set, i udgangspunktet fastsættes til ikke over 3 DKK/MWh. Af tabel 1 i samme afgørelse ses det, at elhandelsselskabernes resultat før skat i gennemsnit udgør 0,08% af nettoomsætningen. Energitilsynet er således ikke tilnærmelsesvist enig med Frederiksberg Forsyning A/S i det synspunkt, at et normalt og rimeligt overskud

19. juni 2006

J.nr.: 11-313

Eksp.nr.: 26129

ASC-EKN

Side 4 af 48

kan ligge på det niveau, som virksomheden har oppebåret i 2003 – dvs. 43,13 DKK/MWh eller 15,3% af nettoomsætningen.

Samlet set:

Det er således alene på baggrund af, at Energitilsynets sekretariat efter en fornyet vurdering af virksomhedens øvrige omkostninger har vurderet disse som effektive, jf. ad 2 ovenfor, at Energitilsynets sekretariat finder det rimeligt, at hæve niveauet for en rimelig avance for 2003 til 5,00 DKK/MWh fra 4,50 DKK/MWh.

Det skyldes, at da avancen som udgangspunkt ikke kan være negativ, jf. elforsyningslovens § 69, kan avancen for det mest effektive selskab som udgangspunkt omvendt heller ikke overstige 5,00 DKK/MWh. I modsat fald, er det Energitilsynets sekretariats klare opfattelse, at priskontrollen vil være asymmetrisk og til ensidig ulempe for forbrugerne.

Afgørelse

Det er Energitilsynets sekretariats afgørelse, at Frederiksberg Forsyning A/S er mere effektiv end markedet som helhed, og at et overskud på 5,00 DKK/MWh (svarende til 873.925 DKK) for 2003 derfor synes rimeligt, jf. elforsyningslovens § 72, stk. 1.

Det er derfor Energitilsynets sekretariats afgørelse, at Frederiksberg Forsyning A/S efterregulering for 2003 udgør (minus) -6,664 mio. DKK (7,538-0,874), jf. elforsyningslovens § 72, stk. 2.

Frederiksberg Forsyning A/S forsyningspligtpris i 2004-2006 skal således, uafhængigt af den fremtidige prisregulering, reduceres med et beløb svarende til 6,664 mio. DKK, jf. elforsyningslovens § 72, stk. 2.

Under hensyntagen til denne efterregulering kan **Frederiksberg Forsyning A/S forsyningspligtpris for 2003 godkendes**, jf. elforsyningslovens § 72, stk. 2.

Herefter betragtes prisreguleringen for 2003 som endeligt afsluttet.

[.....]"

Klagen til Energiklagenævnet

Frederiksberg Forsyning A/S indgav den 31. maj 2005 en foreløbig klage til Energiklagenævnet. Klagen er uddybet i Frederiksberg Forsyning A/S' brev af 15. august 2005. Fra dette brev citeres:

"[.....]"

Vedr.: Frederiksberg Elforsyning A/S - efterregulering af priser for 2003

Den 31. maj 2005 indbragte vi Energitilsynets afgørelse af 4. maj 2005 om efterregulering af priserne for 2003 for Energiklagenævnet, idet det blev anført, at de nærmere økonomiske og juridiske

19. juni 2006

J.nr.: 11-313

Eksp.nr.: 26129

ASC-EKN

Side 5 af 48

synspunkter, som klagen støttes på, fremsendes snarest. Fristen for denne fremsendelse er senere aftalt til den 15. august 2005.

Energitilsynets afgørelse

Energitilsynets sekretariat traf den 6. april 2005 en foreløbig beslutning om ikke at godkende Frederiksberg Elforsyning A/S "forsyningspligtpris for 2003. Bilag 1.

Delelementerne i den foreløbige afgørelse var følgende:

- Overskuddet før skat på 7,538 mio. kr. blev vurderet at være urimeligt højt.
- Den samlede salgspris var den bedste ud af 10 forsyningspligt-virkksomheder i Østdanmark.
- Salgsprisen på 256,45 kr. er under Energitilsynets referencepris på 307,30 kr. pr. MWh.
- Indkøbsprisen for elektricitet blev vurderet at være effektiv.
- Selskabets "øvrige omkostninger" blev vurderet til ikke at være effektive.

På dette grundlag traf Energitilsynets sekretariat en foreløbig beslutning om at selskabet skal tilbagebetale 6,751 mio. kr. til forsyningspligt-kunderne, gennem en reduktion af tarifferne i 2004 - 2006.

Den 23. april 2005 meddelte vi Energitilsynets sekretariat, at vi ikke var enig i den foreløbige afgørelse. Vi fremhævede, at der var problemer med grundlaget for Energitilsynets sammenligning af de østdanske selskabers øvrige omkostninger, og at det kun var sagligt at vurdere omkostningerne ud fra et vægtet gennemsnit, idet omkostningerne hænger sammen med antallet af kunder.

Vore synspunkter fremgår af vedlagte bilag 2, der også påberåbes over for Energiklagenævnet.

Den 4. maj 2005 traf Energitilsynets sekretariat endelig afgørelse i sagen, vedlagt som bilag 3.

I afgørelsen anerkender Energitilsynet, at selskabets øvrige omkostninger er effektive, og at tilbagebetalingskravet nedsættes fra 6,751 mio. kr. til 6,664 mio. kr. I afgørelsen anføres, at et overskud på 5,00 kr. pr. MWh synes rimeligt, idet selskabet efter Energitilsynets opfattelse er sikret imod et underskud, jf. elforsyningslovens § 69. Tilsynet konkluderer, at vore priser har været urimelige. Denne klage handler om, hvorvidt det opnåede overskud kan siges at være "urimeligt."

Formålet med Energitilsynets avanceregulering

Efter den dagældende elforsyningslovs § 72, stk. 1, kan selskabet i priserne indkalkulere et overskud, som er rimeligt i forhold til omsætningens størrelse og effektiviteten ved indkøb af elektricitet.

19. juni 2006

J.nr.: 11-313

Eksp.nr.: 26129

ASC-EKN

Side 6 af 48

Selskabets salgspriser har ligget 50,85 kr. pr. MWh under den af Energitilsynet beregnede Referencepris på 307,30 kr., eller 16,5 % under hvad der kan betegnes som markedspris. Set med kundeøjne er dette endog meget gunstigt. Formålet med Energitilsynets pris- og avanceregulering er at sikre kunderne mod urimeligt høje priser. Således skriver Energitilsynet i sin Vejledning for Forsyningspligtige selskaber, 28. april 2003:

Om pris- og avanceregulering:

Den konkrete vurdering har til formål at sikre, at kun forhold, der kan tilskrives ineffektivitet, urimeligheder i øvrigt eller på anden måde strider imod Elforsyningslovens bestemmelser kan medvirke til krav om tilbagebetaling af avance

19. juni 2006

J.nr.: 11-313

Eksp.nr.: 26129

ASC-EKN

I 2003 har Frederiksberg Elforsyning A/S solgt el til kunder til priser, der ligger under hvad der kan siges at være markedsprisen. Den effektivitet der har været i elindkøbet er kommet kunderne til gode i et meget stort omfang. I gennemsnit har en kunde i 2003 fået leveret elektriciteten mere end 100 kr. plus moms under markedsprisen. Det viser klart, at der ikke er belæg for at foretage pris- og avanceregulering af Frederiksberg Elforsyning A/S for 2003.

Side 7 af 48

Med den trufne afgørelse fraviges de kriterier som Energitilsynet selv anlagt, og som selskabet må forvente efterleves.

Det opnåede overskud er rimeligt

Selskabet har trods den meget lave salgspris opnået et resultat før finansielle poster på 15,3 % af nettoomsætningen (EBIT). Dette er et helt normalt og rimeligt niveau. Dette begrundes dels med andre selskabers overskud i sammenlignelige brancher, dels hensynet til den risiko for underskud, som den gældende pris- og avanceregulering medfører for selskaber med forsyningspligt.

Overskud i sammenlignelige brancher:

Energitilsynets sekretariat er ikke enig i, at et resultat før finansielle poster på 15,3% (EBIT) er normalt, og henviser til, at elhandelsselskabers resultat før skat ligger på 0,08 % af nettoomsætningen. Et resultat på 0,08 % af nettoomsætningen før skat er ikke normalt, og kan derfor ikke bruges som reference i denne sag. Vi har undersøgt EBIT i følgende brancher:

Elproducenter

Company	Country	Sales	EBIT	EBIT margin
		2003A (DKK mio)	2003A (DKK mio.)	2003A
Elsam	DK	7.482,0	1.556,0	20,8%
Enerqi E2	DK	6.838 ,0	979,2	14,3%
Producenter				17,6%

Andre regulerede selskaber

Company	Country	Sales	EBIT	EBIT margin
		2003A (DKK mio)	2003A (DKK mio.)	2003A
Post Danmark	DK	10.605,0	722,0	6,8%
TDC Totalløsninger	DK	17.101,0	2.544,0	14,9%
DONG Naturgas	DK	9.978,9	1.847,8	18,5%
DSB S-tog	DK	2.413 ,0	475,0	19,7%
Andre regulerede selskaber				15,0%

19. juni 2006

J.nr.: 11-313

Eksp.nr.: 26129

ASC-EKN

Side 8 af 48

Sources: Årsregnskaber for 2003

Det fremgår af oversigten, at Danmarks to største elproducenter i 2003 har et EBIT på 17,6 %. Vi har derudover undersøgt EBIT i 4 selskaber, som er underlagt regulering. Til orientering er der i det følgende kort redegjort for disse 4 selskabers forretningsområder.

Post Danmark:

- Post Danmark leverer som Danmarks nationale postvirksomhed en universel postservice til alle nationale kunder. Post Danmark har dels en befordringspligt, der sikrer befolkningen adgang til postservice på fastlagte vilkår, dels eneret til at omdele indlandske breve og ankommende, udenlandske breve under 100 gram. Over halvdelen af den samlede omsætning skabes i fri konkurrence.

TDC Totalløsninger

- TDC Totalløsninger udbyder et bredt sortiment af tale- og kommunikationsløsninger, herunder blandt andet fastnettelefoni, bredbåndsløsninger, systemintegration og servicetelefontjenester, datakommunikation og lejede kredsløb. Prisloftet for fastnet tjenester blev medio 2003 ændret. Indtil 2003 var tjenesterne underlagt et prisloft, som indebar et årligt realprisfald på 4% - nu er prisloftet for indenlandsk trafik ophævet, men gælder dog fortsat for væsentlige priser som f. eks abonnementer samt installations- og opkaldsafgifter, der fastholdes på 2003-niveauet til udgangen af 2004.

DONG Naturgas

- DONG Naturgas er leverandør af naturgas. I september 2002 bestemte regeringen, at den fulde markedsåbning på naturgas-markedet i Danmark allerede skulle have virkning fra den 1. januar 2004. Frem til 1. august 2003 havde 30% af markedet - målt i volumen - frit leverandørvalg. I den resterende del af 2003 havde 38% frit leverandørvalg. Efter 1. januar 2004 har alle danske gaskunder mulighed for frit at vælge gasleverandør.

DSB S-tog

- DSB S-tog driver S-togsnettet, der er grundstammen i hovedstadsregionens kollektive trafiksystem. Desuden driver selskabet banen mellem Hillerød og Helsingør. Den største samlede kunde-gruppe er pendlere, der tager S-toget til og fra arbejde, uddannelse m.v.

De 4 selskaber har et gennemsnitligt EBIT på 15,0 %. Oversigten bekræfter dermed, at et EBIT på 15,3 % ikke er urimeligt.

Selskabet er ikke sikret dækning for sine omkostninger

Såfremt et selskab bærer risikoen for tab i nogle år må det tilsvarende tillades, at det i mere gunstige år opnår et overskud. Dette er forudsætningen for at kunne drive en sund forretning.

Omkring indkøbsprisen for el skriver Energitilsynets sekretariat, at selskabet i 2002 havde den næsthøjeste salgspris ud af 10 forsyningspligtvirksomheder i Østdanmark, og alligevel oppebar en avance på 1,54 DKK/MWh.

I 2002 opnåede selskabet et resultat før finansielle poster på 5,2 mio. kr. Heri er indregnet en ekstraordinær indtægt på 5,8 mio. kr. som i overensstemmelse med selskabets regnskabsprincipper er overført fra 2001 (jf. selskabets årsrapport 2002 note 1 og omtale i ledelsesberetningen side 6, bilag 4). Den ekstraordinære indtægt indgår ikke i avancereguleringen for 2002, og når indtægterne i 2002 er rensset herfor, var der i 2002 et **underskud på 0,6 mio. kr.** Det er derfor ikke korrekt af Energitilsynet at lægge til grund, at selskabet i 2002 oppebar en avance på 1,54 DKK/MWh. Ligesom for 2003, var der også i 2002 en sag ved Energitilsynet omkring effektiviteten i "øvrige omkostninger". Her blev resultatet også, at disse blev vurderet at være effektive. **Det afgørende er, at det grundlag, på hvilket Energitilsynet i 2002 godkendte Frederiksberg Elforsyning A/S, er uændret i forhold til tilsynets grundlag i 2003.**

Energitilsynet har i et notat af 30. marts 2005 vedrørende efterregulering for 2003 under pkt. 35 skrevet, at "Udfaldet vil kunne afstedkomme en nedsættelse af den enkelte virksomheds avance for 2003 og evt. også medføre et egentligt underskud." Bilag 5.

19. juni 2006

J.nr.: 11-313

Eksp.nr.: 26129

ASC-EKN

Side 9 af 48

Selskabet har ikke i 2002 fået dækket sine omkostninger, og andre selskaber vil i 2003 kunne blive udsat for, at avancereguleringen fører til underskud. Det er derfor ikke korrekt når det i afgørelsen anføres, at virksomheden er sikret dækning for sine omkostninger, dvs. ikke kan opnå en negativ avance. Der bør således tages hensyn til de forsyningspligtige virksomheders risiko for tab, når det skal afgøres, hvad der kan anses for at være et rimeligt overskud.

Frederiksberg Elforsyning kan i øvrigt tilslutte sig de fra den øvrige branche fremkomne synspunkter vedrørende reguleringen af priserne for 2003.

Påstand

Frederiksberg Elforsyning A/S' påstand er, at efterreguleringen er 0, subsidært et højere beløb efter nævnets skøn, idet Energitilsynets afgørelse hviler på en urigtig anvendelse af loven, eftersom:

- Selskabet er effektivt,
- selskabet har ikke handlet urimeligt i forhold til kunderne, og
- selskabet har ikke på anden måde udøvet sin virksomhed i strid med Elforsyningsloven.

Det er derfor selskabets opfattelse, af det opnåede overskud ligger inden for elforsyningslovens § 72's rammer, hvorfor vi skal anmode om at afgørelsen fra Energitilsynet underkendes.

[.....]"

19. juni 2006

J.nr.: 11-313

Eksp.nr.: 26129

ASC-EKN

Side 10 af 48

Energitilsynets bemærkninger til klagen

Fra Energitilsynets e-mail af 17. august 2005 citeres:

"[.....]

Energitilsynet har modtaget Frederiksberg Elforsyning A/S klageskrift af 15. august 2005 over Energitilsynets afgørelse af 4. maj 2005. Det er vurderingen, at klageskriftet ikke indeholder væsentlige nye forhold, hvorfor Energitilsynet fastholder sin afgørelse.

Frederiksberg nævner i klageskriftet, at en EBIT på 15,3% af omsætningen er et normalt overskud. Energitilsynet henholder sig til pkt. 14 og 40-63 i Energitilsynets notat vedr. "Elforsyningspligtselskaber - efterregulering for 2003" af 30. marts 2005, og anser på den baggrund virksomhedens overskud som værende urimeligt højt. Energitilsynet er videre af den opfattelse, at Frederiksberg Elforsyning naturligvis ikke kan sammenligne overskuddet i meget kapitalintensive brancher som fx produktion og distribution af el- og gas med en meget lidt kapitalintensiv salgs-/handelsvirksomhed som Frederiksberg Forsyning, der ikke har nævneværdige anlægsaktiver.

På side 4 i klageskriftet skriver Frederiksberg Elforsyning, at "*så fremt et selskab bærer risikoen for tab i nogle år må det tilsvarende*

tillades, at det i mere gunstige år opnår et overskud. Dette er forudsætningen for at kunne drive en sund forretning".

Dette er imidlertid en fejlslutning fra Frederiksberg Elforsynings side. Elforsyningslovens § 69 sikrer virksomheden dækning for nødvendige omkostninger. Og, når virksomheden på den ene side er sikret dækning for sine nødvendige omkostninger, når det går mindre godt (fx i 2002), kan virksomheden på den anden side heller ikke forvente at opnå et urimeligt højt overskud, når det går mere godt (fx i 2003). Frederiksberg Elforsyning er den østdanske virksomhed, der blev tildelt det højereste overskud i 2003.

Endvidere skriver Frederiksberg Elforsyning, at virksomheden havde et underskud før finansielle poster på 0,6 mio. DKK i 2002. Men som det også fremgår af pkt. 63 i Energitilsynets vejledning af 27. oktober 2000, så er det regulatoriske overskud defineret inklusive nettofinansieringsindtægter. Derfor var virksomhedens overskud også på 0,3 mio. DKK i 2002 inkl. nettofinansieringsomkostninger. Hvortil kommer, at Frederiksberg Elforsyning indregnede 5,8 mio. DKK fra 2001 og 2002. Energitilsynet skal her henvise til sin skrivelse af 12. juli 2004 vedr. 2002.

[.....]"

19. juni 2006

J.nr.: 11-313

Eksp.nr.: 26129

ASC-EKN

Side 11 af 48

Parternes yderligere bemærkninger

Fra Frederiksberg Forsyning A/S' brev af 12. oktober 2005 citeres:

"[.....]

Vi har modtaget den e-mail som Energitilsynet har fremsendt til Energiklagenævnet den 17. august 2005, indeholdende Energitilsynets kommentarer til ankeskrivelse herfra af 15. august 2005.

Energitilsynet skriver indledningsvis, at man ikke mener at der er fremkommet væsentlige nye forhold, hvorfor man fastholder sin afgørelse. Tilsynet forholder sig derefter til en række af de anbringender, som Frederiksberg Forsyning har fremført i klagen. Hertil har vi følgende bemærkninger:

Formålet med Energitilsynets avanceregulering

I klagen den 15. august 2005 har Frederiksberg Forsyning henvist til den i 2003 gældende Elforsyningslovs § 72, stk. 1, hvori anføres, at selskabet i priserne kan indkalkulere et overskud, som er rimeligt i forhold til omsætningens størrelse og effektiviteten ved indkøb af elektricitet.

Energitilsynet skriver i sin mail den 17. august 2005, at dette er en fejlslutning [fra] fra Frederiksberg Elforsynings side, idet Elforsyningslovens § 69 efter Energitilsynets opfattelse sikrer virksomheden dækning for nødvendige omkostninger.

Efter Frederiksberg Forsynings opfattelse skal de to paragraffer derimod læses på den måde, at § 69 regulerer hvilke omkostninger som kan indregnes i priserne, herunder forrentning som specifikt er nævnt, medens § 72, stk. 1 er et supplement, som giver ret til, udover hvad der er indregningsberettiget efter § 69, at indregne et rimeligt overskud. Det følger efter Frederiksberg Forsynings opfattelse allerede af § 72, stk. 1's ordlyd: "kan i deres priser som nævnt i § 69, stk. 1, indkalkulere et overskud, som er rimeligt"

Denne forskel i opfattelserne er måske den dybereliggende årsag til den uenighed der omkring prisreguleringen for 2003.

Vi skal gentage påstanden om at det opnåede overskud ligger inden for elforsyningslovens § 72's rammer. Energitilsynet anfører i sin vejledning af 23. oktober 2000 om Energitilsynets godkendelse af priser bl.a. følgende:

7. I forarbejderne til elforsyningsloven underbygges lovens bestemmelser om de forsyningspligtige elvirksomheders opgaver og rammer på flere områder. I bemærkningerne til lovforslagets alm. del pkt. 2, fremgår det, at forsyningspligtselskaberne med forslaget skal ses som et led i en forbrugerbeskyttelse. Det hedder samme sted videre, at virksomhederne skal sikre forbrugerne elektricitet på rimelige vilkår og til konkurrencedygtige priser, så liberaliseringsgevinster ikke sker på bekostning af de småforbrugere. Det fremgår endelig, at rollen som forbrugerbeskytter gælder såvel før som efter en fuldstændig liberalisering af elmarkedet.

I sit arbejde med at varetage rollen som den der skal beskytte forbrugerne imod urimelige vilkår og priser, har Energitilsynet gennem sine omfattende og detaljerede vejledninger skabt et meget komplekst sæt af regler, som alle indeholder muligheder for at Energitilsynet kan udøve individuelle subjektive skøn. Med dette regelsæt har Energitilsynet ikke fastsat sådanne rimelige og objektive kriterier, som selskaberne må forvente at en regulering baseres på.

Frederiksberg Elforsyning A/S har i 2003 i høj grad levet op til lovens formål: At levere el på rimelige vilkår og til en konkurrencedygtig pris.

Selskabet må derfor også have en berettiget forventning om at priserne for 2003 godkendes. Energitilsynet findes ikke at have hjemmel til at se bort fra § 72, stk. 1.

- -

Vi skal i det følgende kommentere på Energitilsynets øvrige standpunkter, som de fremgår af den modtagne mail.

Størrelsen af det opnåede overskud

Energitilsynet anerkender ikke, at et EBIT på 15,3 % af omsætningen er et normalt overskud, og henviser til det notat af 30.

19. juni 2006

J.nr.: 11-313

Eksp.nr.: 26129

ASC-EKN

Side 12 af 48

marts 2005 som tilsynet har skrevet vedrørende efterreguleringen for 2003.

Hertil skal Frederiksberg Forsyning bemærke, at det anførte notat, som tilsynet har taget udgangspunkt i ved sin afgørelse, må karakteriseres som et partsindlæg. Det er ikke bindende for Energiklagenævnet.

Dernæst mener Energitilsynet ikke, at man kan sammenligne Frederiksberg Elforsyning med kapitaltunge selskaber.

Hertil har vi flere bemærkninger:

1.

Selskabets egenkapital udgjorde primo 2003 39,6 mio. kr. og ultimo 2003 udgjorde den 19,2 mio. kr., i gennemsnit 29,4 mio. kr. Den godkendte avance efter skat udgør for 2003 0,612 mio. kr.

Avancen fremkommer således:

Overskud før skat iflg. selskabets reviderede årsrapport:

	7,538 mio. kr.
Reduktion i.h.t til Energitilsynets afgørelse:	<u>-6,664 mio. kr.</u>
Overskud før skat herefter:	0,812 mio. kr.
Skat 30 %:	<u>-0,262 mio. kr.</u>
Nettooverskud herefter:	<u>0,612 mio. kr.</u>

Det betyder at selskabet efter denne opgørelse kun har opnået en gennemsnitlig egenkapitalforrentning på 2,1 %, hvor Energitilsynet i sit notat af 30. marts 2005 pkt. 10 når frem til, at en forrentning på 4,95 % (7,07 % før skat) er rimelig.

2.

Energitilsynets tal for forrentningen er et tal man er nået frem til som værende rimeligt, selskaberne set under et. Forrentningsbegrebet efter § 69 ses ikke at rumme hjemmel til at anvende en generel forrentningssats for den samlede branche.

3.

Det ovenfor opgjorte nettooverskud indeholder en finansiel nettoindtægt på 0,685 mio. kr. Uden de finansielle indtægter ser regnestykket ud således:

Overskud før skat iflg. selskabets reviderede årsrapport:

	7,538 mio. kr.
Reduktion i.h.t til Energitilsynets afgørelse:	<u>-6,664 mio. kr.</u>
Overskud før skat herefter:	0,812 mio. kr.
Heraf finansiel nettoindtægt	<u>-0,685 mio. kr.</u>
Overskud før finansielle indtægter	0,127 mio. kr.
Skat 30 %:	<u>-0,038 mio. kr.</u>
Nettooverskud herefter:	<u>0,089 mio. kr.</u>

Renset for finansielle indtægter udgør det reguleringsmæssige nettooverskud herefter 89 t.kr. Konsekvensen af Energitilsynets praksis er, at selskabet med de laveste salgspriser og med en om-

19. juni 2006

J.nr.: 11-313

Eksp.nr.: 26129

ASC-EKN

Side 13 af 48

sætning på 45 mio. kr. kan få lov til at have et overskud på 89 t.kr. Dette er ikke rimeligt.

Der ses ikke i elforsyningsloven at være hjemmel til Energitilsynets praksis med at indregne selskabets finansielle indtægter i opgørelsen af selskabets reguleringsmæssige overskud. Dette element er da også opgivet i prisreguleringen for år 2005.

4.

Den under 1 anvendte omregning af forrentning til "efter skat" er foretaget, idet dette vil være nødvendigt når der sammenlignes med nøgletal fra andre selskaber.

Som opfølgning på de selskaber, hvis EBIT-nøgletal er angivet i ankeskrivelsen, kan vi supplerende oplyse, at de nævnte virksomheder i 2003 havde følgende forrentning af egenkapitalen:

Post Danmark	15
Elsam	18,2
Energi E2	6,9
TDC	13,6
DONG	12
DSB S-tog	8,9

Den gennemsnitlige egenkapitalforrentning efter skat ligger på godt 12 eller ca. to en halv gang mere end hvad Energitilsynet finder rimeligt når der er tale om elselskaber med forsyningspligt. Flere af de nævnte selskaber er underlagt rammer, der kan minde om de der gælder for forsyningspligtselskaber.

Energitilsynet begrundet sin lave forrentning med, at kapitaltunge virksomheder skal have en højere kapitalforrentning end mindre kapitaltunge. Frederiksberg Forsyning er ikke enig i en sådan unuanceret sammenstilling. Et afkastkrav baseres på en lang række faktorer. Eksempelvis kan nævnes, at forsyningspligtselskaberne i 2003 havde mistet monopolet på samtlige kunder, og var uden mulighed for at etablere nye kundeforhold til erstatning for de der blev mistet. Et selskab i den markedsposition ville sædvanligvis blive mødt med et større afkastkrav. Dette kun taget som et eksempel, mange flere forhold spiller ind.

Det er Frederiksberg Forsynings opfattelse, at Energitilsynets forrentningsloft på 4,95 % er urimeligt lavt.

Frederiksberg Elforsynings A/S' underskud i 2002

Selskabets reviderede regnskab for 2002 udviser et overskud før finansielle poster på 5,2 mio. kr. Heri er inkluderet indtægter på 5,8 mio. kr. vedrørende justering af en regnskabspost i tidligere års regnskab. Det egentlige resultat af den forsyningspligtige aktivitet for 2003 uden hensyntagen til dels justeringer af tidligere år, dels finansielle poster udgør således et underskud på 0,6 mio. kr.

19. juni 2006

J.nr.: 11-313

Eksp.nr.: 26129

ASC-EKN

Side 14 af 48

Når dette forhold bringes frem, skyldes det Energitilsynets udsagn om, at selskabet har sikkerhed for ikke at komme ud med underskud. Energitilsynet har i sin mail 17. august 2005 påstået, at man ved beregningen af det reguleringsmæssige overskud skal tage hensyn til opnåede finansielle indtægter. Gør man det, opnår selskabet et netto overskud før skat på 0,3 mio. kr., eller 0,2 mio. kr. efter skat.

Der ses som anført foran ikke i elforsyningsloven at være hjemmel til Energitilsynets praksis med at indregne selskabets finansielle indtægter i opgørelsen af selskabets reguleringsmæssige overskud, og dette element er da også opgivet i prisreguleringen for år 2005.

Underskudsmulighed i 2003

Vi har noteret os, at Energitilsynet ikke imødegår at forsyningspligtselskaber vil kunne få reguleringsmæssigt underskud, og dermed ikke fastholder sit synspunkt om at forsyningspligtselskaber er sikret imod underskud, et argument, som tilsynet til lægger stor vægt ved reduktionen af opnåede overskud.

[.....]"

19. juni 2006

J.nr.: 11-313

Eksp.nr.: 26129

ASC-EKN

Side 15 af 48

Supplerende oplysninger om Energitilsynets vejledninger og notater

Af Energitilsynets "Vejledning om forsyningspligtige elvirksomheder, herunder Energitilsynets godkendelse af virksomhedernes prisfastsættelse" af 27. oktober 2000 fremgår bl.a.:

"Indledning

1. Med lov nr. 375 af 2. juni 1999 og senere ændringer (elforsyningsloven) er en række nye virksomhedstyper blevet introduceret i dansk elforsyning. Det gælder blandt andet forsyningspligtige elvirksomheder.

2. Formålet med nærværende vejledning er for det første at informere generelt om de regler og reguleringsmæssige bestemmelser om forsyningspligtige elvirksomheder, der følger af elforsyningsloven m.v., herunder at informere om Energitilsynets generelle udgangspunkt for reguleringen af og tilsynet med de forsyningspligtige elvirksomheder.

3. Formålet med vejledningen er for det andet at informere om Energitilsynets udgangspunkt og vurderingsgrundlag specifikt i forbindelse med tilsynets godkendelse af de forsyningspligtige elvirksomheders prisfastsættelse (jf. elforsyningslovens § 72, stk. 2), herunder også om grundlaget for tilsynets pris- og avanceregulering ved årets slutning.

[...]

14. [...] Energitilsynet vil være opmærksom på, at virksomhedens udbud af el-produkter ikke indebærer krydssubsidiering og ikke sker på bekostning af de forsyningspligtige virksomheders "raison

d'etre". Nemlig at sikre de små forbrugere elleverancer til konkurrencedygtige priser og på rimelige vilkår.

Prissætning samt pris- og avanceregulering – salg af elektricitet

[...]

30. Energitilsynet godkender de forsyningspligtige virksomheders prisfastsættelse efter anmeldelse (jf. lovens § 72, stk. 2 samt bekendtgørelse nr. 90 af 7. februar 2000 § 2, 3. pkt., og § 4, stk. 2,). Energitilsynets godkendelse af prisfastsættelsen kan ledsages af vilkår, herunder om mere effektive og billige indkøb af elektricitet (jf. bemærkningerne til lovforslagets § 72, stk. 2).

31. Ifølge bemærkningerne til lovens § 72, stk. 1, vil de forsyningspligtige virksomheder med de foreslåede regler blive pålagt en prisregulering, som tager højde for, at virksomhederne skal kunne agere kommercielt. Overskuddet, som nævnes i lovens § 72, stk. 1, skal fastsættes ud fra en konkret vurdering af den enkelte virksomheds effektivitet sammenholdt med de muligheder, som der er for at agere effektivt på markedet. Det forudsættes, at virksomhederne agerer effektivt ved køb af elektricitet, og at virksomhedernes øvrige omkostninger holdes på et effektivt niveau.

32. Det fremgår af lovforslagets almindelige bemærkninger, pkt. 2, i), at reguleringen af de forsyningspligtige virksomheders priser som overordnet formål har at sikre alle forbrugere elleverancer til rimelige priser. Den pris, som den forsyningspligtige virksomhed opkræver for den leverede el hos forbrugerne, fastsættes ved årets start ud fra et budget, hvori der indgår fortjeneste til virksomheden. Ved årets slutning reguleres avancen, således at den realiserede fortjeneste vil afhænge af den forsyningspligtige virksomheds effektivitet sammenholdt med de muligheder, som der er for at agere effektivt på markedet.

33. I de nedenstående afsnit skal Energitilsynets forståelse af ovennævnte bestemmelser og det vurderingsgrundlag, som tilsynet lægger til grund ved godkendelsen af virksomhedernes prisfastsættelse, herunder også grundlaget for pris- og avancefastsættelsen ved årets slutning (i det efterfølgende kaldet pris- og avancereguleringen af de forsyningspligtige virksomheder), præciseres. De nedenstående afsnit beskriver Energitilsynets udgangspunkt for pris- og avancereguleringen, idet tilsynet foretager en konkret vurdering af den enkelte virksomheds prisfastsættelse i henhold til dens kundestruktur samt den enkelte virksomheds effektivitet.

[...]

Vurderingsgrundlag ved pris- og avancereguleringen

36. I pris- og avancereguleringen af de forsyningspligtige virksomheder er det afgørende for Energitilsynet, at virksomhederne gennem reguleringen tilskyndes til at agere effektivt, såvel hvad angår indkøb af elektricitet, som hvad angår virksomhedens øvrige drift. Målet for tilsynet er at sikre lave og rimelige forbrugerpriser under hensyntagen til forsyningspligtvirksomhedernes forpligtelser og under hensyntagen til de faktiske forhold i elmarkedet.

19. juni 2006

J.nr.: 11-313

Eksp.nr.: 26129

ASC-EKN

Side 16 af 48

37. Tilsynet finder det endvidere væsentligt, at virksomhederne inden for vide rammer har mulighed for selv at træffe beslutninger om virksomhedens drift, sådan at beslutningskompetence og økonomisk ansvar følges ad.

38. Endelig lægger Energitilsynet vægt på enkelthed og administrerbarhed i det valgte vurderingsgrundlag.

39. Tilsynet vil i sine vurderinger fokusere på den kWh-pris, som forbrugeren betaler til den forsyningspligtige virksomhed for den leverede elektricitet.

40. Energitilsynet vil tage udgangspunkt i følgende pris- og avancermodel:

$$P = C_{el} + C_{\text{øvrige}} + I \quad (\text{alle størrelser i øre pr. kWh})$$

og

$$A = P - C_{el} = C_{\text{øvrige}} + I \quad (\text{alle størrelser i øre pr. kWh})$$

hvor

P er den gennemsnitlige forbrugerpris i en forsyningspligtig virksomhed pr. solgt kWh i en prisperiode inklusiv eventuelle forbrugsuafhængige priser/afgifter (f.eks. en abonnementsafgift).

I P indgår ikke betaling for prioriteret elektricitet, distribution- og transmissionsydelse, statsafgifter m.v.

C_{el} er virksomhedens omkostninger til indkøb af elektricitet pr. kWh eksklusiv prioriteret produktion. I udgangspunktet er det ikke den forsyningspligtige virksomhed, der står for indkøb af den prioriterede elektricitet.

$C_{\text{øvrige}}$ er virksomhedens drifts- og nettokapitalomkostninger pr. kWh udover omkostningerne ved indkøb af elektricitet (jf. også vejledningens afsnit 63).

I dækker forrentning af virksomhedens egenkapital, herunder ejernes indskudskapital.

Indeholdt i forrentningen I er det overskud, som er omtalt i elforsyningslovens § 72, stk. 1.

Virksomhedens bruttoavance pr. omsat kWh, A , er differencen mellem indkøbspris og salgspris pr. solgt kWh. Det svarer til summen af $C_{\text{øvrige}}$ og I .

41. En virksomheds samlede bruttoavance for den markedsindkøbte elektricitet udgøres af stykavancen pr. kWh, A , multipliceret med virksomhedens omsætning.

42. Der indgår to hovedelementer i Energitilsynets pris- og avancerregulering af de forsyningspligtige virksomheder.

43. For det første indebærer reguleringen ved en prisperiodes begyndelse tilsynets vurdering af hvorvidt, der kan ske en godkendelse af virksomhedernes anmeldte prisfastsættelse, herunder anmeldte priser samt budgetterede omkostninger og forventet avance. Det sker ved hver prisperiodes begyndelse.

44. Det skal understreges, at en prisperiodes start ikke nødvendigvis er ved begyndelsen af året. Det er Energitilsynets opfattelse, at de forsyningspligtige virksomheder kan ændre deres priser

19. juni 2006

J.nr.: 11-313

Eksp.nr.: 26129

ASC-EKN

Side 17 af 48

løbende, hvis deres markedsvilkår, f.eks. indkøbspriser for elektricitet, ændrer sig. Der skal ske en anmeldelse til Energitilsynet og efterfølgende godkendelse fra tilsynets side ved hver prisændring. Energitilsynet opfordrer virksomhederne til løbende at ændre deres priser, hvis der sker væsentlige ændringer i omkostningsforholdene.

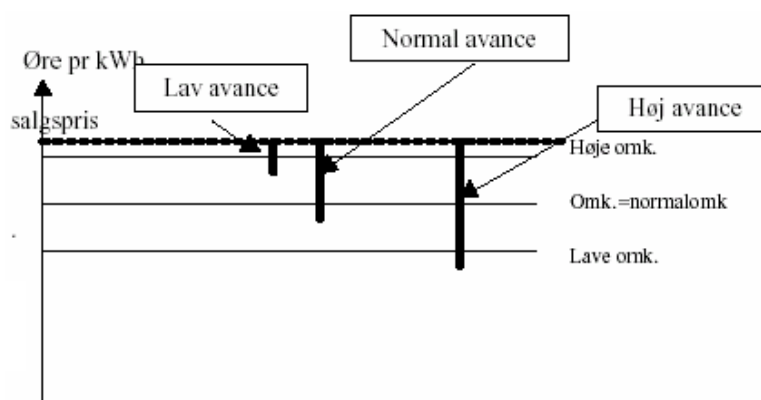
45. For det andet vil Energitilsynet ved et års slutning fastlægge virksomhedernes realiserede avance ud fra virksomhedernes realiserede indtægter og realiserede omkostninger. Med udgangspunkt i en beregnet referencepris (jf. f.eks. vejledningens afsnit 52) vil Energitilsynet foretage en konkret vurdering af den enkelte virksomhed.

46. I det omfang virksomhedens prissætning, som den fremgår af virksomhedens anmeldte regnskab, afviger fra den af Energitilsynet beregnede referencepris (beregnet ud fra en forudsætning om normal effektiv drift), vil der blive tale om en efterregulering i form af en ændret avancestørrelse i den efterfølgende prisperiode.

47. Energitilsynet vil i sin regulering af virksomhedernes priser og avancer som udgangspunkt anlægge en ensartet vurdering af virksomhederne uanset størrelse og selskabsstruktur. I det omfang virksomhederne f.eks. ved sammenlægninger eller samarbejde kan nedbringe deres omkostninger, vil det kunne komme de pågældende virksomheder til gode i form af forbedret indtjening og en højere avance.

48. Principperne i fastlæggelsen af virksomhedernes avance kan illustreres ved nedenstående figureksempel.

49. Figur. Avancestørrelse for de forsyningspligtige elvirksomheder. Eksempel:

Godkendelse af prisfastsættelsen

50. Energitilsynet vil i forbindelse med godkendelsen af virksomhedernes prisfastsættelse, herunder priser samt forventede omkostninger og forventet avance, ved en prisperiodes begyndelse vurdere virksomhederne i forhold til, at de skal kunne agere kommercielt, herunder foretage effektive indkøb af elektricitet og have en effektiv drift.

19. juni 2006

J.nr.: 11-313

Eksp.nr.: 26129

ASC-EKN

Side 18 af 48

51. I den forbindelse vil Energitilsynet beregne en forventet elpris, en såkaldt referencepris, der udtrykker tilsynets forventning til prissætningen i den pågældende periode ved en normal, effektivt drevet virksomhed. Rammen for referenceprisen er ens for alle de forsyningspligtige virksomheder. Referenceprisen for den enkelte virksomhed afspejler dog en konkret vurdering af virksomhedens kunde- og afsætningsstruktur. Denne pris vil blive sammenlignet med den enkelte forsyningspligtige virksomheds anmeldte pris.

52. I forlængelse af pris- og avancereguleringsmodellen omtalt i afsnit 40 kan den budgetterede el-pris og referencepris opstilles således:

$$P_{budget} = C_{el-budget} + C_{øvrige-budget} + I_{budget} \quad (\text{øre pr. kWh})$$

sammenlignes med

$$P_{reference} = C_{el-reference} + C_{øvrige-reference} + I_{reference}$$

(øre pr. kWh)

53. Sammenligningen skal sikre, at forbrugernes elpris er rimelig, og at der for den enkelte virksomhed er en sammenhæng mellem effektiviteten ved elindkøb og øvrig drift i forhold til forrentningen af den investerede kapital.

En virksomhed, der forventer at have en relativ lav indkøbspris og i øvrigt forventer lave omkostninger i forhold til referencerne, kan således få godkendt et budget med en relativ høj avance og en høj forrentning. En virksomhed med høje omkostninger til elindkøb og øvrig drift kan – om overhovedet muligt – kun få tilsynets godkendelse med en indregning af en relativ lille forrentning.

55. Set i lyset af elmarkedets volatile og usikre karakter vil Energitilsynet dog ikke på budgetlægnings-/prisgodkendelsestidspunktet detailfastsætte størrelsen på virksomhedernes omkostninger og priser. Virksomhederne får hermed mulighed for – inden for en margin – selv at kunne fastsætte avancestørrelse og indkøbsforventninger.

[...]

Energitilsynets referencepris - omkostninger til elindkøb

[...]

Energitilsynets referencepris – øvrige omkostninger

62. En forsyningspligtig virksomheds øvrige omkostninger, *Cøvrige*, skal dække omkostninger til drift af virksomheden, bortset fra indkøb af elektricitet.

63. Følgende kategorier af omkostninger indgår i *Cøvrige*:

- Kundeadministration og kundeservice, herunder fakturering, IT samt tab på kundedebitorer.
- Generel administration.
- Elhandelsomkostninger, herunder transaktionsomkostninger.
- Omkostninger til balanceydelse.
- Afskrivninger på afskrivningsberettigede aktiver.
- Nettorenteudgifter.

19. juni 2006

J.nr.: 11-313

Eksp.nr.: 26129

ASC-EKN

Side 19 af 48

[...]

Energitilsynets referencepris – forrentningens størrelse

70. Forrentningselementet, *I*, skal i den anvendte pris- og avance-reguleringsmodel dække forrentning af virksomhedens egenkapital.

71. Energitilsynet vil i forbindelse med fastlæggelsen af den forrentning, der indgår i beregningen af referenceprisen, *I* reference, inddrage erfaringer med forrentningsstørrelser i sammenlignelige brancher.

72. Frem til år 2003 har langt hovedparten af de forsyningspligtige virksomheders kunder ikke markedsadgang, hvorved virksomhedernes drift er mindre risikofuld. Det taler for en lavere forrentning i denne periode set i forhold til sammenlignelige konkurrenceudsatte virksomheder.

73. For så vidt angår størrelsen på virksomhedernes egenkapital forventer Energitilsynet, at netselskaberne generelt udnytter sin mulighed for at overføre kapital til de tilhørende forsyningspligt-virksomheder i henhold til bekendtgørelse nr. 291 af 1. maj 2000. På denne baggrund forventer Energitilsynet, at de forsyningspligtige elvirksomheders egenkapital udgør 2-3 øre pr. omsat kWh i virksomheden.

74. Energitilsynet har på denne baggrund som udgangspunkt, at en forrentning på omkring 0,3 - 0,5 øre pr. omsat kWh vil give virksomhederne et afkast, der svarer til et afkast af den investerede kapital som findes i effektivt drevne virksomheder i sammenlignelige brancher udsat for samme risiko.

*I*reference vil være ens for alle forsyningspligtige virksomheder uanset sammensætningen af virksomhedens finansiering.

Fastlæggelse af virksomhedernes avance ved årets slutning

75. Energitilsynets pris- og avanceregulering af de forsyningspligtige virksomheder tager ved årets slutning udgangspunkt i en sammenligning mellem den forsyningspligtige virksomheds priser overfor forbrugerne med en af tilsynet beregnet referencepris. Det sker analogt med den prissammenligning, der fandt sted på pris-godkendelsestidspunktet, hvor referenceprisen udtrykker Energi-tilsynets vurdering af kWh-prisen ved normal effektiv drift, her- under normale effektive indkøb af elektricitet.

76. Ud fra sammenligningen mellem virksomhedens prissætning og den beregnede referencepris fastlægger Energitilsynet en reali-seret avance og en efterregulering af avancen. Rammen for refe-renceprisen og dermed avancen er ens for alle virksomheder. Re-ferenceprisen for den enkelte virksomhed afspejler dog en konkret vurdering af virksomhedens kunde- og afsætningsstruktur.

77. Tilsynets fastlæggelse af den realiserede avance og størrelsen på efterreguleringen kan ses som en kontrol af, hvorvidt de forud-sætninger og forventninger om indkøbs- og omkostningseffektivi-tet samt avancestørrelse, der blev lagt til grund for virksomhe-

19. juni 2006

J.nr.: 11-313

Eksp.nr.: 26129

ASC-EKN

Side 20 af 48

dens budgetlægning og Energitilsynets prisgodkendelse, er blevet realiseret.

[...]

80. Virksomhedens prissætning sammenlignes med en af Energitilsynet beregnet referencepris, der ligesom ved prisgodkendelsen ved starten på prisperioden udtrykker tilsynets opfattelse af prisen på elektricitet ved normal, effektiv drift.

(3) $Preference = C_{el-reference} + C_{\text{øvrige-reference}} + I_{reference}$ (øre pr. kWh)

81. En eventuel efterregulering overfor virksomhedens kunder fastlægges som differencen mellem referencepris og anvendt pris.

(4) $R = Preference - Pregnskab$ (øre pr. kWh)

82. Hvis den af Energitilsynet fastlagte efterregulering (R) er mindre end nul, og virksomheden dermed har taget en højere pris, end hvad der er forenelig med omkostninger ved en normal, effektiv drift, skal virksomheden have reduceret sin avance. Det sker ved, at der forlods foretages en reduktion i virksomhedens avance i den efterfølgende periode svarende til efterreguleringen (R). Herved bliver forbrugerpriserne pr. kWh i den kommende periode tilsvarende lavere.

83. Hvis den fastlagte efterregulering omvendt er større end nul og virksomheden har opkrævet en mindre pris end den kunne ved effektiv drift, kan virksomheden indregne differencen som en højere avance i den kommende periode.

[...]

88. Energitilsynet skal understrege, at modellen er tilsynets udgangspunkt for pris- og avancereguleringen af de forsyningspligtige virksomheder. Energitilsynet kan anlægge en konkret vurdering overfor den enkelte virksomheds effektivitet, især i tilfælde, hvor en virksomhed kan godtgøre, at særlige forhold uden for virksomhedens indflydelse øger omkostningerne.

89. Som tilfældet er for vurderingen af virksomhedernes priser på anmeldelsestidspunktet ved prisperiodens begyndelse, vil tilsynet ved fastlæggelsen af virksomhedernes realiserede avance på regnskabstidspunktet tage udgangspunkt i markedspriserne på elbørsen på Nord Pool som udtryk for forudsætningen om en effektiv drift af virksomheden, herunder effektive elindkøb.

90. Tilsynet forventer, at indkøbsprisen fra Nord Pool med modelindkøbet, hvor halvdelen af årets salg er indkøbt på spotmarkedet uden prissikring og den anden halvdel af salget er indkøbt på termin med en prissikring indgået ved årets start, vil udgøre en referencepris. Denne kan beregnes ud fra kendte markedsdata ved årets slutning.

91. Denne referencepris vil udgøre Energitilsynet grundlag for at vurdere om den enkelte virksomhed har anvendt en effektiv indkøbspolitik, idet der ved vurderingen tages højde for den enkelte virksomheds konkrete kunde- og afsætningsstruktur.

Energitilsynets referencepris – øvrige omkostninger

19. juni 2006

J.nr.: 11-313

Eksp.nr.: 26129

ASC-EKN

Side 21 af 48

[...]

93. Energitilsynet vil ikke på forhånd lægge sig fast på størrelsen eller en tilladt grænse for virksomhedernes øvrige omkostninger (*Cøvrige-reference*).

Tilsynet har den foreløbige forventning, at en omkostningsstørrelse på 1-2 øre pr. solgt kWh vil sikre virksomhederne en rimelig omkostningsdækning for så vidt angår *Cøvrige* ved normal effektiv drift.

[...]

99. Energitilsynet forventer, at Ireference udgør 0,3 – 0,5 øre pr. kWh.

100. Der henvises endvidere til vejledningens afsnit 70-74.

[...]

106. De rammer, der fremgår af nærværende vejledning, danner indtil videre udgangspunkt for Energitilsynets pris- og avanceregulering af de forsyningspligtige elvirksomheder. Tilsynet vil fremkomme med ændringer heri, hvis de erfaringer med virksomhedernes drift, der indhøstes i den kommende tid, måtte tilsige det.

107. Energitilsynet den 27. oktober 2000.”

19. juni 2006

J.nr.: 11-313

Eksp.nr.: 26129

ASC-EKN

Side 22 af 48

Fra Energitilsynets notat af 30. marts 2005 om ”Elforsyningspligtsselskaber – efterregulering for 2003” citeres:

”[.....]

1. Dette notat omhandler Energitilsynets efterregulering af de forsyningspligtige elskaber for 2003, jf. elforsyningslovens §§ 69 og 72, samt Energitilsynets vejledning af 23. oktober 2000 til regulering af forsyningspligtige virksomheder.

2. Notatet danner det generelle udgangspunkt for Energitilsynets prisregulering af virksomhederne for 2003. På baggrund af Tilsynets beslutning vedr. dette notat vil Energitilsynets sekretariat efterfølgende prisgodkende den enkelte forsyningspligtige virksomhed ud fra en konkret vurdering, ligesom det var tilfældet for efterreguleringen vedr. 2002.

3. Virksomhederne har i forbindelse med denne konkrete vurdering mulighed for at anmode Energitilsynet om, at særegne forhold skal indgå i Energitilsynets vurdering af virksomhedens effektivitet.

4. I 2003 prisreguleres 27 og 10 forsyningspligtige virksomheder i Vest- og Østdanmark. Virksomhederne havde tilsammen en omsætning på 3,74 mia. DKK fordelt på i alt 2,93 mio. elkunder.

5. Vejledningen af 23. oktober 2000 udstikker et overordnet princip for, hvad der forstås ved effektiv og ikke-effektiv drift af forsyningspligtige virksomheder. Virksomheder med salgspriser over en af Tilsynet fastsat referencepris kategoriseres således i ud-

gangspunktet som værende ikke-effektive og vice versa. Referen-
ceprisen udregnes som udgifter til elindkøb tillagt 20 DKK/MWh
til dækning af øvrige omkostninger og 3 DKK/MWh til avance.

6. Referencens elindkøbsomkostning fastsættes i henhold til vej-
ledningen ved et modelleret indkøb, hvor 50 % købes på spotpris-
vilkår og 50 % på fastprisvilkår svarende til prisen for termins-
kontrakter med levering i det relevante reguleringsår købt i nov.
og dec. måned året før det relevante reguleringsår.

7. Således er den generelle referencepris for Vestdanmark (DK1)
og Østdanmark (DK2) fastsat til hhv. 284,13 og 307,30
DKK/MWh i år 2003.

8. Prisreguleringen for 2003 medfører, at 15 virksomheder efter
den generelle vurdering i forhold til referenceprisen falder ud som
værende ikke-effektive. Disse virksomheder vil i udgangspunktet
alene kunne opnå en avance under 3 DKK/MWh. De 3
DKK/MWh er Tilsynets opfattelse af et rimeligt overskud for en ef-
fektiv virksomhed.

9. Energitilsynet skal til brug for et udgangspunkt i de konkrete
vurderinger i 2003 fastsætte, hvad Energitilsynet opfatter som et
rimeligt overskud, jf. Efl § 72, stk. 1.

10. For 2003 vurderes det, at et rimeligt overskud i udgangs-
punktet ikke bør overstige 3 DKK/MWh, svarende til i gennem-
snit 7,07 % i forrentning før skat af egenkapitalen.

11. Ved fastsættelsen af denne forrentning tillægges det betyd-
ning, at markedet for salg af el til private slutbrugere umiddelbart
er karakteriseret ved lav kundemobilitet, samt hvilket afkast der
opnås i sammenlignelige brancher med en tilsvarende risiko, her-
under det generelle renteniveau i samfundet.

12. I forhold til 2002 tillægges det betydning, at renteniveauet på
den ene side er faldet, samt at virksomhederne i 2003 ikke længe-
re har monopol på kunder med et forbrug under 1 GWh/år.

13. Dog skal den fulde markedsåbning ses i lyset af to forhold.
For det første er små elkunders incitament til leverandørskifte
umiddelbart begrænset, grundet et relativt lille besparelspoten-
tiale ved leverandørskifte. For det andet kan forsyningspligtige
virksomheder have en vis konkurrencemæssig fordel sammenlig-
net med elhandelsselskaber, som følge af ikke ubetydelige sam-
driftsfordele med den koncernforbundne netvirksomhed. Det be-
tyder, at forsyningspligtige virksomheder opererer under en gan-
ske beskeden markedsrisiko.

Afgørelse

Det besluttes,

14. **at** et rimeligt overskud før skat i 2003, samlet set, i udgangs-
punktet fastsættes til ikke over 3 DKK/MWh.

19. juni 2006

J.nr.: 11-313

Eksp.nr.: 26129

ASC-EKN

Side 23 af 48

15. **at** sekretariatet bemyndiges til at træffe konkrete afgørelser vedr. prisreguleringen for 2003 på baggrund af dette udgangspunkt for et rimeligt overskud. Sekretariatet holder løbende Energitilsynets formand orienteret om disse konkrete afgørelser.

Principper for prisregulering

16. Elforsyningslovens § 72 foreskriver, at Tilsynet skal prisregulere de forsyningspligtige virksomheder. Nedenfor gennemgås dels elforsyningslovens bestemmelser, samt dels Tilsynets praksis for, hvordan denne prisregulering skal forstås og udmøntes.

Elforsyningslovens prisregulering af forsyningspligtige virksomheder

17. Efl § 69, stk. 1 foreskriver, at priserne for ydelser fra de kollektive elforsyningsvirksomheder fastsættes under hensyntagen til virksomhedernes omkostninger til indkøb af energi, lønninger, tjenesteydelser, administration, vedligeholdelse, andre driftsomkostninger og afskrivninger samt forrentning af kapital".

18. I henhold til Efl § 72, stk. 1 kan "forsyningspligtige virksomheder i deres priser som nævnt i Efl 69, stk. 1, indkalkulere et overskud, som er rimeligt i forhold til omsætningens størrelse og effektiviteten ved indkøb af elektricitet og øvrige omkostninger".

19. I bemærkningerne hertil står, at "overskuddet skal fastsættes ud fra en konkret vurdering af den enkelte virksomheds effektivitet sammenholdt med de muligheder, som der er for at agere effektivt på markedet. Det forudsættes således, at virksomheden agerer effektivt ved køb af elektricitet, og at den herunder afsøger mulighederne for lang- og kortsigtede aftaler og sikrer sig tilstrækkelige reserveleverancer. Endvidere forudsættes det, at virksomhedens egne omkostninger holdes på et effektivt niveau". Der henvises til de almindelige bemærkninger pkt. i).

20. Af disse bemærkninger fremgår, at "den pris, som den forsyningspligtige virksomhed opkræver for den leverede el hos forbrugerne, fastsættes ved årets start ud fra et budget, hvori der indgår fortjeneste til virksomheden. Ved årets slutning reguleres avanzen, således at den realiserede fortjeneste vil afhænge af den forsyningspligtige virksomheds effektivitet sammenholdt med de muligheder, som der er for at agere effektivt på markedet. Formålet hermed er at tvinge fortjenesten ned, hvis virksomheden opkræver for høje priser og således beskytte forbrugerne mod, at virksomheden gennem sin indkøbspolitik fører værdier over i andre selskaber, fx et elhandelsselskab eller elproduktionsselskab under samme ejer".

21. Der står videre, at "den sektorspecifikke regulering som den nye elforsyningslov indebærer, har til formål at overvåge og regulere omsætningsleddet mellem de konkurrenceudsatte opgaver og

19. juni 2006

J.nr.: 11-313

Eksp.nr.: 26129

ASC-EKN

Side 24 af 48

de opgaver, som fortsat løses i et naturligt monopol... Tilsynet med selskaberne skal også medvirke til at sikre, at de værdier i sektoren, som er skabt gennem forbrugerens betaling under det tidligere hvile-i-sig-selv princip, forvaltes på en måde, som kommer alle forbrugere til gode”.

22. Videre står der i EfL § 46, stk. 4, at ”aftaler, som kollektive elforsyningsvirksomheder indgår med andre virksomheder, herunder koncern-/interesseforbundne virksomheder, skal indgås på markedsbestemte vilkår”. Denne bestemmelse skal sikre, at der ikke sker subsidiering af konkurrenceudsatte opgaver på bekostning af monopollignende opgaver. Herudover søger bestemmelsen at sikre, at de værdier i sektoren, som er skabt gennem forbrugernes betaling under det tidligere hvile-i-sig-selv princip, forvaltes på en måde, som kommer forbrugerne til gode.

23. Af EfL § 72, stk. 2 fremgår, at Energitilsynet godkender prisfastsættelsen efter anmeldelse, jf. EfL § 76. Godkendelsen kan ledsages af vilkår, herunder om mere effektive og billige indkøb af elektricitet.

24. Endelig fremgår det af EfL § 73, stk. 1, at ”de kollektive elforsyningsvirksomheders prisfastsættelse af deres ydelser efter §§ 69-72 skal ske efter rimelige objektive og ikke-diskriminerende kriterier i forhold til, hvilke omkostninger de enkelte køberkategorier giver anledning til”.

Energitilsynets principper for prisregulering af forsyningspligtige elvirksomheder – vejledning af 23. oktober 2000

25. Energitilsynet har udmøntet ovennævnte bestemmelser i Vejledning om forsyningspligtige elvirksomheder af 23. oktober 2000 (i det følgende benævnt ”vejledningen” – se bilag 1) samt afgørelser af 17. juni 2002 og 28. oktober 2002. Vejledningen af 23. oktober 2000 bliver med virkning for reguleringsåret 2004 erstattet af vejledning af 28. april 2003 (se bilag 2).

26. Vejledningen etablerer en pris- og avancemodell (også kaldet den generelle referencepris), som efterfølgende danner udgangspunkt for Tilsynets vurdering af, om en konkret virksomhed har ageret effektivt eller ej.

27. Pris- og avancemodellen er beskrevet i vejledningens punkt 40-100. Det fremgår, at i det omfang virksomhedens prissætning, jf. virksomhedens anmeldte regnskab, afviger fra den af Energitilsynet beregnede referencepris hhv. fra et rimeligt overskud, kan der blive tale om en efterregulering i form af pålæg om ændring af prisen i den efterfølgende periode.

28. Energitilsynets generelle referencepris, som i udgangspunktet opdeler virksomhederne i en effektiv og en ikke-effektiv gruppe, forudsætter en indkøbsstrategi, hvor virksomheden i det rele-

19. juni 2006

J.nr.: 11-313

Eksp.nr.: 26129

ASC-EKN

Side 25 af 48

vante prisområde indkøber 50 % på fastprisvilkår til den på Nord Pool noterede gennemsnitlige terminspris for reguleringsåret i november og december måned inden det relevante reguleringsår. De resterende 50 % forudsættes indkøbt til den gældende spotpris i det relevante reguleringsår. Til denne energiomkostning tillægges en profilomkostning[1], samt et bidrag til dækning af øvrige omkostninger og en rimelig avance.

29. Af vejledningens punkt 93 fremgår det, at Energitilsynets forventning til niveauet for øvrige omkostninger (portefølje- og balanceomkostninger, samt omkostninger administration og finansielle omkostninger) ligger på 10-20 DKK/MWh ved normal effektiv drift.

30. Af vejledningens punkt 74 og 99 fremgår det, at Energitilsynets forventning til en rimelig avance er 3-5 DKK/MWh. Endvidere fremgår det af punkt 71, 98 og 106, at Energitilsynet vil inddrage erfaringer omkring afkast af investeret kapital i effektivt drevne virksomheder i sammenlignelige brancher og med en sammenlignelig risiko. På tidspunktet for vejledningens udarbejdelse var elmarkedet i sin spæde vorden, og erfaringsgrundlaget var derfor ikke tilstede i større omfang.

31. Ud fra modelindkøbet, jf. pkt. 28 ovenfor, er referenceprisen i 2003 for Vestdanmark (DK1) og Østdanmark (DK2) beregnet til hhv. 284,13 og 307,30 DKK/MWh. Denne pris indeholder bidrag til dækning af øvrige omkostninger på 20 DKK/MWh samt en avance på 3 DKK/MWh.

32. Virksomheder, der har haft en højere salgspris end denne referencepris, vil i udgangspunktet få reduceret sin avance, mens virksomheder, der har haft en salgspris under referenceprisen, i udgangspunktet opnår Energitilsynets prisgodkendelse, når avancen ikke overstiger Energitilsynets niveau for en rimelig avance.

33. Virksomheder, der i 2003 har haft en lavere salgspris end referenceprisen, vil alene kunne indregne såkaldt uudnyttet avance i priserne for efterfølgende år, såfremt Energitilsynet konkret godkender en sådan indregning, jf. Energitilsynets afgørelse af 20. januar 2003.

34. Det fremgår af vejledningens pkt. 2, at vejledningen er Energitilsynets generelle udgangspunkt. Sekretariatet vil i tillæg hertil foretage en række konkrete vurderinger af enkelte virksomheder. Den konkrete vurdering vil dels omfatte virksomheder, der oppebærer en avance, der samlet set, er større end Energitilsynets forventning til en rimelig avance, jf. afsnit nedenfor, og dels virksomheder, der af andre årsager ikke kan anses som værende effektive – f.eks. virksomheder, der evt. ikke har udvekslet ydelser

19. juni 2006

J.nr.: 11-313

Eksp.nr.: 26129

ASC-EKN

Side 26 af 48

med interesseforbundne virksomheder på markedsvilkår, jf. EfL § 46, stk. 4.

35. Udfaldet af disse konkrete undersøgelser vil, hvis Tilsynet finder anledning hertil, kunne afstedkomme en nedsættelse af den enkelte virksomheds avance for 2003 og evt. også medføre et egentligt underskud. Dette gælder tillige, såfremt det anmeldte grundlag til brug for Tilsynets effektivitetsvurdering skulle vise sig til at være mangelfuldt eller fejlbehæftet.

36. Virksomhederne kan frem til Tilsynets endelige prisgodkendelse er blevet dem gjort bekendt, løbende anmode Energitilsynet om, at særegne forhold skal indgå i en konkret vurdering af virksomhedens effektivitet.

37. Avancen for 2003 korrigeres endvidere for evt. efterregulering vedr. prisreguleringen i 2001-02, idet en eventuel negativ efterregulering for 2001-02 tillægges den realiserede avance i 2003.

19. juni 2006

J.nr.: 11-313

Eksp.nr.: 26129

ASC-EKN

Side 27 af 48

Begrundelse

Fastsættelse af et rimeligt overskud/avance/forrentning for forsyningspligtige elvirksomheder

38. Energitilsynet skal til brug for et udgangspunkt for sine efterfølgende konkrete vurderinger af virksomhedernes effektivitet i 2003 fastsætte, hvad Energitilsynet opfatter som et rimeligt overskud, jf. EfL § 72, stk. 1.

39. Energitilsynet fastlagte i sin afgørelse af 23. februar 2004 sit udgangspunkt for et rimeligt overskud for 2002 (og 2004). Efter samme principper, vil Energitilsynet nedenfor fastsætte et rimeligt overskud for 2003.

Et rimeligt overskud i 2003

40. I henhold til EfL § 72, stk. 1 kan "forsyningspligtige virksomheder i deres priser som nævnt i EfL 69, stk. 1, indkalkulere et overskud, som er rimeligt i forhold til omsætningens størrelse og effektiviteten ved indkøb af elektricitet og øvrige omkostninger". Energitilsynet har i vejledningens punkt 74 og 99 fastsat, at et rimeligt overskud før skat i udgangspunktet er 3-5 DKK/MWh for effektivt drevne virksomheder.

41. Energitilsynet har senere i sin afgørelse af 23. februar 2003 for 2002 fastsat et udgangspunkt for et rimeligt overskud før skat til 3,00 DKK/MWh, hvilket i gennemsnit svarede til ca. 8,70% forrentning af virksomhedernes primo egenkapital.

42. Samlet set havde de 37 virksomheder i 2003 en nettoafsætning på 12,5 TWh. En avance på eksempelvis 3 DKK/MWh beløber sig således til 37,4 mio. DKK/år. Virksomhedernes egenkapital primo 2003 var 528,9[2] mio. DKK svarende til en egenkapitalforrentning før skat på 7,07%.

43. Dette niveau for forrentningen skal ses i lyset af forrentningen i tilsvarende brancher, jf. også bemærkningerne til EfL § 69, stk. 2, samt vejledningens punkt 53 og 74. En sammenlignelig branche kan fx være elhandelsselskaberne. Disse havde i 2003 en forrentning af primo egenkapitalen før skat på 4,9 %.

44. Af de ti elhandelsselskaber, der figurerer af tabel 1 nedenfor, havde de fire direkte underskud i 2003. KE Marked A/S tegner sig for det største underskud på 29,7 mio. DKK. Omvendt tegner Nesa El A/S sig for et overskud på hele 56,3 mio. DKK, hvilket er større end resten af branchen tilsammen.

45. Branchens forrentning af primo egenkapitalen ekskl. Nesa El A/S er således -5,2%. Og udelukker man de to ekstremer repræsenteret ved hhv. Nesa El A/S og KE Marked A/S er branchens forrentning af primo egenkapitalen 0,7%.

19. juni 2006

J.nr.: 11-313

Eksp.nr.: 26129

ASC-EKN

Tabel 1 Regnskabstal i t.DKK for elhandelsselskaber i 2003.

Side 28 af 48

Elhandelsselskab	Omsætning	Resultat før skat	Primo egenkapital	Forrentning af egenkapitalen
Energi Danmark	1.776.576	13.950	139.600	10,00%
Elektra Energihandel	1.473.426	1.060	68.729	1,50%
Nesa El	1.204.467	56.315	101.695	55,40%
Elgas	n.o.	-3.148	35.905	-8,80%
Scanenergi	546.293	637	86.108	0,70%
Grøn Synergi	53.174	-6.293	-2.961	n.o.
Elro Handel	114.070	1.854	2.575	72,00%
Nordjysk Elhandel	n.o.	196	44.409	0,40%
KE Marked	263.728	-29.692	58.839	-50,50%
EnergiMidt Handel	353.896	-4.983	73.072	-6,80%
I alt	5.785.630	29.896	607.971	4,90%
I alt ekskl. Nesa	4.581.163	-26.419	506.276	-5,20%
I alt ekskl. Nesa og KE	4.317.435	3.273	447.437	0,70%

Kilde: Virksomhedernes årsregnskab for 2003<?xml:namespace prefix = o ns = "urn:schemas-microsoft-com:office:office" />

46. Som supplement hertil sammenlignes, ligesom Energitilsynet gjorde det for 2002, med penge- og realkreditinstitutters forrentning af egenkapitalen. Sammenligneligheden med elforsy-

ningspligtvirksomhederne består i, at disse institutter på den ene side agerer på et finansielt marked/børs og på den anden side agerer over for talrige slutkunder, ligesom det er tilfældet for forsyningspligtige virksomheder.

47. Af Finanstilsynets tal- og statistikdatabase (www.finanstilsynet.dk) fremgår det, at realkreditinstitutterne i gennemsnit havde en forrentning af egenkapitalen før skat på 10,5 % i 2003. Pengeinstitutterne (i gruppe 2-3 svarende til Finanstilsynets kategorisering af mellemstore virksomheder) havde en tilsvarende forrentning på 14,1-18,5 %. Medianen for alle pengeinstitutter, under et, var 10,4 %.

48. Af Finanstilsynets redegørelse for "Markedsudviklingen i 2003 for pengeinstitutter" fremgår det dog, at den store resultatfremgang især skyldes kursgevinster på værdipapirer, hvilket medfører, at sektorens resultatfremgang i 2003 ikke uden videre kan projiceres over på elhandel eller forsyningspligtig elvirksomhed.

49. I forhold til elhandelsselskaber har forsyningspligtige virksomheder ikke i samme grad mulighed for at opnå spekulationsgevinster. Det skyldes, at virksomhederne jf. vejledningen forventes at foretage balancerede indkøb, der som sådan ikke kan give anledning til større spekulationsgevinster.

50. Omvendt er forsyningspligtige virksomheder i et vist omfang sikret omkostningsdækning, jf. Efl § 69, og de forsyningspligtige virksomheders mulige overskud bør således ses i lyset af betydelig mindre risiko.

51. Selvom elkunder med et årsforbrug under 1 GWh/år siden 1. januar 2003 frit har kunnet vælge elleverandør, er det Energitilsynets vurdering, at elmarkedet for (mindre) privatkunder er behæftet med ikke uvæsentlig imperfektion pga. relativt beskeden kundemobilitet – dvs. relativt ringe prisfølsomhed i efterspørgslen.

52. Mindre privatkunder har frit kunne vælge elleverandør siden den 1. januar 2003. Dansk Energi fører statistik med antallet af leverandørskift

(<http://www.danskeenergi.dk/webtech/statistik.nsf>). I 2003 benyttede 66.946 eller ca. 2 % af skabelonkunderne sig af muligheden for at skifte elleverandør. I 2004 var det kun 28.674 eller ca. 1 % af skabelonkunderne, der skiftede elleverandør.

53. Erfaringerne siden 1. januar 2003 viser således en træghed i skabelonkundernes leverandørskift, hvilket – givetvis – skyldes, at skabelonkunderne tilsyneladende ikke har et større økonomisk incitament til at skifte elleverandør.

54. Eksempelvis har Tilsynet ultimo november måned 2004 med udgangspunkt i Dansk Energis egen prisportal,

19. juni 2006

J.nr.: 11-313

Eksp.nr.: 26129

ASC-EKN

Side 29 af 48

www.elpristavlen.dk, beregnet at en skabelonkunde i Østdanmark med et årsforbrug på 2.000, 4.000 og 8.000 kWh kunne opnå en besparelse på hhv. 39 DKK, 78 DKK og 156 DKK ekskl. moms om året, ved at skifte fra den absolut dyreste til den absolut billigste elleverandør. Men da alle kunder naturligvis ikke skifter fra den absolut dyreste til den absolut billigste elleverandør, er den gennemsnitlige besparelse ved leverandørskifte noget mindre i praksis.

55. Hertil kommer, at potentielle besparelser ved at skifte elleverandør tilsløres af de relativt høje energiafgifter på privat elforbrug i Danmark.

56. Undersøgelser udarbejdet af Deloitte & Touche og PLS Rambøll (bilag 3 og 4) viser at den typiske skabelonkunde først vil overveje at skifte elleverandør, når besparelsen herved overstiger 500 DKK om året. Det synes derfor ikke rimeligt, at karakterisere markedet for salg af el til skabelonslutkunder som værende effektivt og velfungerende, idet lav kundemobilitet ikke er foreneligt med et velfungerende marked.

57. Da virksomhederne tillige har mulighed for a'conto afregning af kunderne og dermed kan minimere debitorrisikoen, synes den samlede risiko for virksomhederne ikke at være væsentlig sammenlignet med andre brancher.

58. En nedre grænse for forrentningen synes at være den 1-årige risikofrie rente. Den 1-årige rente (CIBOR) faldt fra 3,07% i december 2002 til 2,53% i december 2003.

59. En forrentning i niveauet 10,4-10,5% - svarende til forrentningen for hhv. penge- og realkreditinstitutter – synes derfor umiddelbart ikke rimelig for de forsyningspligtige virksomheder, når der henses til branchens lave forretningsrisiko og slutkundernes begrænsede prisfølsomhed.

60. Tilsvarende synes en forrentning under den 1-årige CIBOR-rente ultimo 2001 på 2,53% ikke rimelig, uagtet det forhold, at elhandelsselskaberne kun oppebærer en forrentning af primo egenkapitalen på 0,7% (når der ses bort fra Nesa El A/S og KE Marked A/S). Dette skyldes, at forsyningspligtige virksomheder som et kollektivt elforsyningsselskab bør have et rimeligt incitament til at drive reguleret elvirksomhed.

61. Videre bør det tillægges betydning, at forsyningspligtige virksomheder i 2003 er i indbyrdes konkurrence med koncernforbundne (net)virksomheder om kapital. En avancetildeling til de forsyningspligtige virksomheder, der for branchen som helhed, ligger under afkastkravet til koncernforbundne (net)virksomheder kan derfor initiere til en utilsigtet underkapitalisering i forsyningspligtige virksomheder.

19. juni 2006

J.nr.: 11-313

Eksp.nr.: 26129

ASC-EKN

Side 30 af 48

62. For de forsyningspligtige virksomheder vil en avance på 3 DKK/MWh svare til en forrentning af egenkapitalen før skat på 7,07% i 2003. Denne forrentning synes yderst rimelig – og endog relativt høj – under hensyntagen til virksomhedernes begrænsede risiko sammenlignet med andre brancher, jf. ovenfor.

63. Energitilsynet finder derfor, at et rimeligt overskud før skat i 2003, samlet set, i udgangspunktet fastsættes til ikke over 3 DKK/MWh, svarende til i gennemsnit 7,07% forrentning af branchens primo egenkapital.

Prisregulering 2003

[.....]

66. Af de 37 virksomheder har 12 og tre virksomheder i Vest- og Østdanmark en salgspris over Energitilsynets referencepris, jf. tabel 2 (kursiverede virksomheder). Disse virksomheder kan, afhængigt af Tilsynets konkrete vurdering, alene oppebære en avance under 3 DKK/MWh.

67. Tre af de umiddelbart ikke-effektive virksomheder har oppebåret en avance på under 3 DKK/MWh. [.....]

68. De øvrige 12 ikke-effektive virksomheder, hvis avance overstiger Energitilsynets rimelige avance på 3 DKK/MWh, vil i udgangspunktet blive pålagt en tilbageføring af minimum den avance, der overstiger 3 DKK/MWh, dog beroende på en nærmere konkret vurdering.

69. Energitilsynet har til brug for en videre belysning af virksomhedernes effektivitet tillige foretaget en rangordning af virksomhederne fordelt efter deres øvrige omkostninger, herunder portefølje- og balanceomkostninger, samt omkostninger administration og finansielle omkostninger. Denne rangordning fremgår af tabel 3.

70. Rangordningen efter virksomhedernes øvrige omkostninger illustrerer et lidt andet billede. Således falder 15 virksomheder i Vestdanmark og 8 virksomhed i Østdanmark dårligere ud end Energitilsynets reference for øvrige omkostninger på 20 DKK/MWh.

[.....]

72. Samlet set har 27 virksomheder en avance, der overstiger 3 DKK/MWh, og 23 virksomheder har en avance over 5 DKK/MWh, før korrektion for evt. efterregulering vedr. 2001 og 2002.

[.....]”

19. juni 2006

J.nr.: 11-313

Eksp.nr.: 26129

ASC-EKN

Side 31 af 48

Supplerende oplysninger om Energitilsynets praksis

Af Energitilsynets afgørelse af 20. januar 2003 vedrørende KE Kunde A/S fremgår bl.a.:

"6. Forsyningspligt selskaberne skal behandles symmetrisk dvs. når Energitilsynet kompenserer selskaber med høje priser så skal Energitilsynet sikre at lave priser, der alene skyldes en i bakspejlet heldig handelsstrategi ikke kan resultere i et tilgodehavende.

7. Det er ressourcekrævende at afprøve handelsstrategier for samtlige effektive selskaber. KE Kunde er blevet valgt ud fordi de selv har rettet henvendelse til Energitilsynet om indregning af tilgodehavende i 2002 og fremover. Et princip kun[ne] her være at man kun efterprøver handelsstrategier for selskaber der henvender sig til Energitilsynet med henblik på at indregne tilgodehavender i efterfølgende perioder.

8. Energitilsynet vurderer at KE Kunde har et tilgodehavende. Tilgodehavendet fremkommer, fordi salgsprisen ligger under referenceprisen og fordi en afprøvning af KE Kundes handelsstrategi viste, at de ikke kunne have foretaget deres indkøb billigere end salgsprisen.

Afgørelse

[...]

10. Energitilsynet vedtog at det meddeles KE Kunde, at en opgørelse af KE Kundes indkøbsomkostninger i 2001 vurderes af betyde, at KE Kunde har et regulatorisk tilgodehavende på 13,8 mio. kr. Vurderingen sker med hjemmel i Elforsyningslovens § 72 og under hensyntagen til Energitilsynets vejledning af 27. oktober 2000.

18. Energitilsynet har med udgangspunkt i elforsyningslovens § 72, stk. 1, udviklet en prisloftmodel, benævnt referenceprismodellen, som er beskrevet i Vejledning om forsyningspligtige elvirksomheder af 27. oktober 2000. Modellen gør Energitilsynet i stand til at vurdere hvilke forsyningspligtsselskaber, der har ageret effektivt og hvilke der har ageret ineffektivt.

19. Vejledningen foreskriver, at effektivitetsvurderingen foretages ved at sammenligne forsyningspligtsselskabets gennemsnitlige årlige salgspris med en beregnet referencepris. Vejledningen forudsætter imidlertid, at referenceprisen alene er rammen for effektivitetsvurderingen. I afsnit 76 står der:

"76. Ud fra sammenligningen mellem virksomhedens prissætning og den beregnede referencepris fastlægger Energitilsynet en realiseret avance og en efterregulering af avancen. Rammen for referenceprisen og dermed avancen er ens for alle virksomheder. Referenceprisen for den enkelte virksomhed afspejler dog en konkret vurdering af virksomhedens kunde- og afsætningsstruktur."

20. Endvidere hedder det i afsnit 88 om den individuelle vurdering af selskabernes effektivitet:

"88. Energitilsynet skal understrege, at modellen er tilsynets udgangspunkt for pris- og avancereguleringen af de forsyningspligtige virksomheder. Energitilsynet kan anlægge en konkret vurdering overfor den enkelte virksomheds effektivitet,

19. juni 2006

J.nr.: 11-313

Eksp.nr.: 26129

ASC-EKN

Side 32 af 48

især i tilfælde, hvor en virksomhed kan godtgøre, at særlige forhold uden for virksomhedens indflydelse øger omkostningerne."

[...]

Efterregulering af overskud for 2001

[...]

31. Det er understreges, at elforsyningslovens § 72, stk. 1, efter Energitilsynets vurdering ikke forudsætter, at mere effektive selskaber kan indregne den uudnyttede avance i kommende års priser. Den gældende vejledning fortolker til gengæld loven som om dette skal være muligt. Indtil vejledningen udløber, vurderer Energitilsynet, at man må acceptere, at selskaber med priser under referenceprisen i 2001 vil have krav på et reguleringsmæssigt tilgodehavende.

Beregning af tilgodehavende

32. Spørgsmålet er, hvordan Energitilsynet skal bestemme størrelsen af dette tilgodehavende. Såfremt udgangspunktet alene er afsnit 83 i vejledningen, vil effektive selskaber have den fulde forskel til gode. Men en sådan beslutning vil betyde et højest uheldigt incitament i retning af mere spekulative indkøb. Det skyldes at gevinsten ved at påtage sig større risiko vil overstige tabet.

33. Et selskab har eksempelvis valget mellem at satse på det sikre og købe modelporteføljen eller i stedet spekulere og købe en større andel af sit behov på spotmarkedet. Ved at købe modelporteføljen er selskabet sikker på ikke at blive efterreguleret. Ved at spekulere vil selskabet tilsvarende blive fuldt kompenseret, hvis elindkøbsprisen overstiger hvad der er forudsat i modelporteføljen. Til gengæld vil den ikke blive modregnet, hvis prisen er under, men i stedet kunne kræve et tilgodehavende. Er de to udfald lige sandsynlige og er selskabet interesseret i at maksimere den forventede gevinst vil selskabet foretrække at spekulere.

34. En symmetrisk behandling vil betyde, at når Energitilsynet kompenserer selskaber med høje priser for bevisligt fordyrende elindkøb, så skal Energitilsynet tilsvarende skærpe, at lave priser, der alene skyldes en i bakspejlet heldig handelsstrategi ikke kan resultere i et tilgodehavende.

35. Derudover må der gælde, at eftersom selskaber med priser over referenceprisen ikke er blevet straffet for, at der er blevet taget hensyn til den individuelle handelsstrategi ved efterreguleringen, så bør selskaber med priser under referenceprisen tilsvarende heller ikke blive belønnet for, at der bliver taget hensyn til den individuelle handelsstrategi. Konkret betyder det, at et selskab med en gennemsnitlig salgspris under referenceprisen maksimalt kan have forskellen til referenceprisen til gode.

[...]"

19. juni 2006

J.nr.: 11-313

Eksp.nr.: 26129

ASC-EKN

Side 33 af 48

Af den i regnskabsåret 2002 gældende elforsyningslov fremgår bl.a.:

”§ 1. Lovens formål er at sikre, at landets elforsyning tilrettelægges og gennemføres i overensstemmelse med hensynet til forsyningssikkerhed, samfundsøkonomi, miljø og forbrugerbeskyttelse. Loven skal inden for denne målsætning sikre forbrugerne adgang til billig elektricitet og fortsat give forbrugerne indflydelse på forvaltningen af elsektorens værdier.

Stk. 2. Loven skal i overensstemmelse med de i stk. 1 nævnte formål særligt fremme en bæredygtig energianvendelse, herunder ved energibesparelser og anvendelse af kraftvarme, vedvarende og miljøvenlige energikilder, samt sikre en effektiv anvendelse af økonomiske ressourcer og skabe konkurrence på markeder for produktion og handel med elektricitet.

§ 46. [...]

Stk. 4. Aftaler, som kollektive elforsyningsvirksomheder indgår med andre virksomheder, herunder concernforbundne virksomheder, skal indgås på markedsbestemte vilkår.

§ 69. Priserne for ydelser fra de kollektive elforsyningsvirksomheder fastsættes under hensyntagen til virksomhedernes omkostninger til indkøb af energi, lønninger, tjenesteydelser, administration, vedligeholdelse, andre driftsomkostninger og afskrivninger samt forrentning af kapital. Ved fastsættelsen af priserne tages desuden hensyn til udgifter, som afholdes som følge af, at virksomhederne hæfter for gældsforpligtelser i medfør af § 46, stk. 3, eller for andre elforsyningsvirksomheders gældsforpligtelser stiftet inden lovens ikrafttræden. Priserne for ydelser fra en kollektiv elforsyningsvirksomhed må ikke stige som følge af det vederlag, der erlægges ved overdragelse af virksomheden.

§ 72. Forsyningspligtige virksomheder kan i deres priser som nævnt i § 69, stk. 1, indkalkulere et overskud, som er rimeligt i forhold til omsætningens størrelse og effektiviteten ved indkøb af elektricitet og andre omkostninger.

Stk. 2. Energitilsynet godkender prisfastsættelsen efter anmeldelse, jf. § 76. Godkendelsen kan ledsages af vilkår. Økonomi- og erhvervsministeren kan fastsætte regler om indholdet af vilkårene.

§ 76. De kollektive elforsyningsvirksomheder skal til Energitilsynet anmelde

- 1) priser, tariffer og betingelser for ydelser, der omfattes af bevilningerne, samt grundlaget for fastsættelsen af disse, herunder leveringsaftaler efter Energitilsynets nærmere bestemmelse,
- 2) [...]
- 3) dokumentation for udskillelse af kommercielle aktiviteter,
- 4) [...]
- 5) [...]
- 6) [...]

Stk. 2. [...]

19. juni 2006

J.nr.: 11-313

Eksp.nr.: 26129

ASC-EKN

Side 34 af 48

Stk. 3. Energitilsynet kan fastsætte regler om anmeldelser efter stk. 1 og 2.

§ 77. Hvis Energitilsynet finder, at priser og leveringsbetingelser må anses for at være i strid med bestemmelserne i denne lov, kan tilsynet give pålæg om ændring af priser og betingelser.

Stk. 2. Hvis et urimeligt forhold i forbindelse med forhandlinger om netadgang ikke kan bringes til ophør ved pålæg efter stk. 1, kan Energitilsynet udstede pålæg til bevillingshavere om at indgå en aftale om forholdet på sædvanligt gældende vilkår for tilsvarende aftaler.

Stk. 3. Finder Energitilsynet, at priser, betingelser eller aftaler må anses for at give en miljømæssig eller samfundsøkonomisk uensigtsmæssig anvendelse af energi, kan tilsynet efter forhandling med parterne give påbud om ændring heraf.

Stk. 4. Energitilsynet kan træffe bestemmelse om, at en kollektiv elforsyningsvirksomhed skal ændre forbrugerpriserne, hvis virksomheden har foretaget en disposition, der ikke kan anses for rimelig for forbrugerne. Energitilsynet kan herunder bestemme, at virksomheden i nærmere angivet omfang skal anvende et overskud til ændring af priserne. ”

19. juni 2006

J.nr.: 11-313

Eksp.nr.: 26129

ASC-EKN

Side 35 af 48

Fra forarbejderne til elforsyningsloven, herunder til lovens § 72 (lovforslag nr. L 234, Folketinget 1998-99), citeres:

”i) Priser og betingelser for elektricitet:

Kollektive elforsyningsvirksomheder vil være omfattet af prisregulering, hvor det fælles udgangspunkt er, at virksomhedernes ydelser prisfastsættes under hensyntagen til virksomhedernes omkostninger ved opretholdelse af deres bevillingspligtige aktiviteter. Elproduktions- og handelsvirksomheders salg af elektricitet fastsættes fremover ved aftale, og prissætningen er således kommerciel. [...]

I det omfang selskaberne gennem effektivitetsforbedringer, der går videre end krævet i rammen, kan holde omkostningerne under indtægtsrammen opnår selskaberne et overskud. Overskuddet bruges til at finansiere selskabets fremtidige investeringer, aktiviteter og udgifter i øvrigt samt til forrentning af indskudskapital. Selskabet kan endvidere få godkendt en del af overskuddet som ekstraordinære effektiviseringsgevinster, der kan anvendes frit. Hermed indbygges i prisreguleringen af net- og transmissionsvirksomheder en begrænset overskudsmulighed, der skaber incitament til effektivitetsforbedringer. Miljø- og energiministeren fastsætter regler om, hvad der kan anses for ekstraordinære effektiviseringsgevinster og om hvor meget heraf, der kan disponeres frit. Virksomhedens mulighed for forrentning af kapital, herunder eventuel indskudskapital vil således også afhænge af virksomhedens evne til at reducere omkostningerne i forhold til den udmeldte indtægtsramme.

[...]

Prisreguleringen af forsyningspligtige virksomheder har som overordnet formål at sikre alle forbrugere elleverancer til rimelige priser. Prisreguleringen skal især sikre, at også de små forbrugere får del i gevinsterne ved åbningen af elmarkedet. Der kan ikke på forhånd fastlægges bindende rammer for virksomhedernes indtægter, fordi indkøbsprisen på el afhænger af markedsforhold. Den pris, som den forsyningspligtige virksomhed opkræver for den leverede el hos forbrugerne, fastsættes ved årets start ud fra et budget, hvori der indgår fortjeneste til virksomheden. Ved årets slutning reguleres avancen, således at den realiserede fortjeneste vil afhænge af den forsyningspligtige virksomheds effektivitet sammenholdt med de muligheder, som der er for at agere effektivt på markedet. Formålet hermed er at tvinge fortjenesten ned, hvis virksomheden opkræver for høje priser og således beskytte forbrugerne mod, at virksomheden gennem sin indkøbspolitik fører værdier over i andre selskaber, fx et elhandelsselskab eller elproduktionsselskab under samme ejer.

[...]

Alle priser, tariffer og betingelser skal anmeldes til Energitilsynet, som kontrollerer, godkender og offentliggør oplysningerne.

[...]

Til § 72

Forsyningspligtige virksomheder vil efter forslaget blive pålagt en prisregulering, som tager hensyn til, at virksomhederne skal kunne agere kommercielt. Det foreslås i stk. 1, at de forsyningspligtige virksomheder kan indregne de kategorier af omkostninger, som er nævnt i § 69, samt et overskud, som er rimeligt i forhold til omsætningens størrelse og effektiviteten ved indkøb af elektricitet og andre omkostninger. Overskuddet skal fastsættes ud fra en konkret vurdering af den enkelte forsyningspligtige virksomheds effektivitet sammenholdt med de muligheder, som der er for at agere effektivt på markedet. Det forudsættes således, at virksomheden agerer effektivt ved køb af elektricitet, og at den herunder afsøger mulighederne for lang- og kortsigtede aftaler og sikrer sig tilstrækkelige reserveleverancer. Endvidere forudsættes det, at virksomhedens egne omkostninger holdes på et effektivt niveau. Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger om priser og betingelser for elektricitet pkt. i).

Ifølge forslagets stk. 2 skal Energitilsynet godkende prisfastsættelsen på grundlag af anmeldelse fra virksomheden. Godkendelsen kan ledsages af vilkår, herunder om mere effektive og billige indkøb af elektricitet. Det foreslås videre, at miljø- og energiministeren kan fastsætte regler om indholdet af vilkårene.”

19. juni 2006

J.nr.: 11-313

Eksp.nr.: 26129

ASC-EKN

Side 36 af 48

Lov nr. 494 af 9. juni 2004 om ændring af lov om elforsyning, lov om naturgasforsyning og lov om varmforsyning, § 4, stk. 4, som trådte i kraft den 1. juli 2004, bestemmer i § 4, stk. 4:

”Efterreguleringen af de forsyningspligtige virksomheders priser for perioden fra 2002 indtil ikrafttrædelsen af denne lovs prisregulering af forsyningspligtige virksomheder sker efter de hidtil gældende regler. Efterreguleringen sker i den enkelte virksomheds priser, jf. elforsyningslovens § 72, stk. 1, henholdsvis indkalkuleres i Energitilsynets fastsættelse af den enkelte virksomheds balancerings- og administrationsbidrag, jf. elforsyningslovens § 72, stk. 2 og 3. Denne efterregulering afsluttes senest i 2006.”

Energiklagenævnets praksis

Fra en afgørelse af 23. marts 2006 vedrørende Energitilsynets priskontrol for 2002 af forsyningspligtsselskabet TRE-FOR Elforsyning A/S (j.nr. 11-235) citeres:

”[.....]

Elforsyningslovens § 69 og § 72, stk. 1, angiver detaljerede regler for, hvilke hensyn Energitilsynet kan hhv. ikke kan tage ved prisberegningen. Disse bestemmelser suppleres af anmeldelsesbestemmelserne i § 76, der opregner en række yderligere elementer og dokumenter, som Energitilsynet kan og skal tage i betragtning ved sin afvejning.

Lovens § 72, stk. 2, sammenholdt med § 46, stk. 4 (nu § 46, stk. 1), og § 77, giver Energitilsynet omfattende skønsmæssige beføjelser ved udøvelse af pris-godkendelsen, idet tilsynet skal skride ind, hvis

- tilsynet ”finder”, at priserne ”må anses for at være” i strid med de ovennævnte bestemmelser (§ 77, stk. 1);
- der findes ”urimelige forhold”, hvilket efter lovbemærkningerne klart omfatter risiko for krydssubsidiering gennem koncernforhold eller aftalemæssig markedsregulering (§ 77, stk. 2);
- priserne fører til ”samfundsøkonomisk uhensigtsmæssig anvendelse af energi” (§ 77, stk. 3);
- der foreligger en disposition, der ”ikke kan anses for rimelig for forbrugerne” (§ 77, stk. 4); eller hvis
- der foreligger aftaler, der ikke er indgået på markedsmæssige vilkår (§ 46, stk. 4 (nu § 46, stk. 1)).

Der er ikke i sagen grundlag for at antage, at Energitilsynet ikke har lagt de her nævnte kriterier til grund for den påklagede afgørelse. Der er ej heller grundlag for at antage, at tilsynet har anvendt de her citerede lovbestemmelser ukorrekt. Nævnet fremhæver, at klageren ej heller har anført urigtig anvendelse af elforsyningsloven i sine detaljerede anbringender.

19. juni 2006

J.nr.: 11-313

Eksp.nr.: 26129

ASC-EKN

Side 37 af 48

Klagen fra TRE-FOR El-forsyning A/S bygger således ikke primært på elforsyningsloven, men på selskabets forståelse og fortolkning af Energitilsynets praksis og de vejledninger, som tilsynet tidligere har udsendt i 2000 og 2003.

TRE-FOR El-forsyning A/S' hovedsynspunkter kan sammenfattes således:

1. Med tilbagevirkende kraft og på en for selskabet uforudsigelig måde har Energitilsynet markant og generelt ændret praksis i forhold til retningslinjerne i den gældende vejledning fra 2000 og den praksis, der forelå på grundlag heraf (herunder KE Kunde A/S-afgørelsen). Praksisændringen består i, at Energitilsynet nu har truffet en række konkrete afgørelser om prisregulering af de forsyningspligtige selskaber for 2002, der fraviger vejledningens udgangspunkt. Vejledningens udgangspunkt var, at de forsyningspligtige virksomheder ikke ville blive efterreguleret, såfremt deres salgspriser lå under referenceprisen og at virksomhederne kunne indregne den fulde forskel mellem salgsindtægter og omkostninger som avance, når blot virksomheden blev vurderet effektiv ved at holde sin pris under referenceprisen. Det forudsættes endvidere i vejledningen, at der kan opnås højere avance ved høj omkostningseffektivitet, hvilket må forstås således, at en højere avance end 3 til 5 kr./MWh er mulig, såfremt de generelle salgspriser ligger under referenceprisen. TRE-FOR El-forsyning A/S kunne indrette sig i tillid til vejledningens udgangspunkt og i tillid til at tilsynets rimelighedsvurdering ikke ville ændre sig markant med tilbagevirkende kraft 2 år efter reguleringsårets begyndelse.

2. Det strider mod det under pkt. 1 anførte, at Energitilsynet på det foreliggende har fundet TRE-FOR El-forsyning A/S' overskud urimeligt i forhold til omsætningen og elindkøbenes omkostningseffektivitet, når salgsprisen i 2002 lå under tilsynets referencepris. Pristillægget på 4.872 mio. kr. til søsterselskabet TRE-FOR El-handel A/S er i øvrigt udtryk for markedsvilkår i overensstemmelse med elforsyningslovens § 46, stk. 4 og tillægget er en nødvendig omkostning, der kan indregnes i salgsprisen jf. elforsyningslovens § 69. Pristillæggets karakter af nødvendig omkostning kan henføres til de nødvendige opgaver, som TRE-FOR El-handel A/S varetager i relation til forsyningspligt opgaven: indkøb, balanceansvar, ekstern information samt garantistillelse og ri-

19. juni 2006

J.nr.: 11-313

Eksp.nr.: 26129

ASC-EKN

Side 38 af 48

sikoafdækning for Tre-For's elindkøb hos Energi Danmark-Disam A/S. Tilbageførsel af pristillægget på 4.872 mio. kr. vil medføre, at TRE-FOR El-Handel A/S realiserer et underskud før skat på 2.107 mio. kr. for regnskabsåret 2002, hvilket vil være et åbenlyst urimeligt resultat for Tre-For som helhed.

1.

Ad. vejledningen

Nævnet bemærker indledende, at udgangspunktet er, at de forsyningspligtige selskaber varetager sine og kundernes interesser via indkøb på det kommercielle elmarked. Et selskabs fortjeneste afhænger af virksomhedens effektivitet sammenholdt med mulighederne for at agere effektivt på markedet, jf. herved elforsyningslovens § 1, stk. 2, vedrørende konkurrence på markeder for handel med elektricitet, og de bag lovens § 72 liggende hensyn til forsyningspligt-selskabernes kommercielle fremfærd (incitamentsstyring). Således frembringes selskabets resultat som udgangspunkt af adfærden på markedet – ikke af en vejlednings retningslinjer om, hvordan myndighederne ved årets udgang vil føre tilsyn med, at elforbrugernes interesser varetages.

Ifølge forarbejderne til elforsyningslovens § 72 (FT., samling 1998-99, tillæg A, lovforslag som fremsat, L234, bemærkninger til § 72) fordrer prisreguleringen "en konkret vurdering af den enkelte forsyningspligtige virksomheds effektivitet sammenholdt med de muligheder, der er for at agere effektivt på markedet". Elforsyningslovens udgangspunkt er, at myndighedens afgørelser skal hvile på et konkret skøn på basis af lovens regler, når der ikke er klar hjemmel for andet. Lovens § 72 giver således Energitilsynet ret og pligt til at vurdere for hvert selskab, om en prisfastsættelse kan godkendes ud fra prisbestemmelserne i loven. I tvivlstilfælde skal det afgørende hensyn for skønnets resultat være, at elforbrugernes sikres rimelige priser, idet formålet med en forsyningspligtsvirksomhed er forbrugerbeskyttelse.

[.....]

Elforsyningslovens § 72 overlader Energitilsynet et skøn. Tilsynets "Vejledning om forsyningspligtige elvirksomheder, herunder Energitilsynets godkendelse af virksomhedernes prisfastsættelse" af 27. oktober 2000, kan derfor ikke binde tilsynets skøn på en måde, som de forsyningspligtige selskaber generelt kan påberåbe sig i forhold til Energitilsynet eller over for elforbrugerne. Det af klager anførte desangående kan ikke ændre herpå.

Der er ikke i loven holdepunkter for, at det skulle begrænse Energitilsynets skøn, at der mangler dokumentation, uanset krav herom er fremsat.

19. juni 2006

J.nr.: 11-313

Eksp.nr.: 26129

ASC-EKN

Side 39 af 48

Der kan f.eks. henvises til Bent Christensen, Forvaltningsret · opgaver · hjemmel · organisation, 1. udg. S. 192 ff. og Jens Garde m.fl., Forvaltningsret, 3. udg., s. 221 ff.

Nævnet kan således ikke tiltræde, at Energitilsynet gennem vejledningen har fraskrevet sig over for de forsyningspligtige selskaber at kunne foretage en konkret vurdering fra sag til sag, eller gennem vejledningen generelt har begrænset de mulige resultater af skønnet. Nævnet kan heller ikke tiltræde, at Energitilsynet ikke vil kunne ændre vejledningen.

Nævnet finder det naturligt, at Energitilsynet i notatform har klargjort pris-godkendelsens problematik både for sig selv og – som led i moderne service-orienteret forvaltningsvirksomhed – og så for berørte borgere og selskaber. Det gælder ikke mindst ved anvendelsen af retlige standarder som de i § 72 omhandlede ”effektivitet” og ”rimeligt overskud”, hvis indhold nødvendigvis må variere over tid, hvorfor vejledningen må undergå justeringer med passende mellemrum.

Nævnet nærer ingen betænkelighed ved, at tilsynet anvender en vejledning som retningslinje for en konkret vurdering. Elforsyningslovens § 72 indebærer imidlertid, at der skal ske en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde.

Da visse interne forvaltningsregler efter deres indhold og anvendelse kan rejse spørgsmål om berettigede forventninger, finder nævnet anledning til at understrege, at nævnet er enig i, at vejledningen kan indgå i vurderingen af den retsstilling, de forsyningspligtige selskaber tillægges ved anvendelsen af elforsyningslovens §§ 72 og 77.

Om Energitilsynets ”Vejledning om forsyningspligtige elvirksomheder, herunder Energitilsynets godkendelse af virksomhedernes prisfastsættelse” af 27. oktober 2000 konstaterer nævnet, at vejledningen angiver at have til formål at informere generelt (pkt. 2), at vejledningens pkt. 2, 3, 11, 33, 40, 75, 88, 89 og 106 betoner, at vejledningen alene danner udgangspunkt for reguleringen, og at vejledningens pkt. 33, 45, 51, 88 og 91 udtrykkeligt bekræfter, at Energitilsynet fra sag til sag vil foretage den konkrete vurdering, som lovens § 72 pålægger tilsynet.

Nævnet må endvidere fastslå, at der ikke etableres en fast praksis ved, at kontrollen grundet ressourcehensyn for ét reguleringsår har haft en lavere intensitet end det er tilfældet for 2002. Nævnet bemærker endvidere, at en enkelt afgørelse – tilsynets afgørelse af 20. januar 2003 vedr. KE Kunde A/S – ikke etablerer en praksis. Nævnet bemærker også, at Energitilsynet i KE Kunde A/S-sagen foretog en konkret vurdering.

19. juni 2006

J.nr.: 11-313

Eksp.nr.: 26129

ASC-EKN

Side 40 af 48

Nævnet finder, at der ikke er særlige grunde, der medfører, at myndighedernes almindelige beføjelse til at ændre deres vejledninger og lign. er undergivet begrænsninger i forhold til § 72.

Herudfra og i øvrigt ud fra vejledningens karakter og ordlyd finder nævnet ikke grundlag for at anse det for at være i strid med forvaltningsretlige principper, at tilsynet også i denne sag har foretaget en konkret vurdering af TRE-For Elforsyning A/S' priser. Det forhold, at klager har indrettet sig i tillid til vejledningen, kan ikke ændre herved.

2.

Ad. TRE-FOR El-forsyning A/S' overskud

Energitilsynet har i sin afgørelse af 23. februar 2004 vurderet at et rimeligt overskud i udgangspunktet ikke bør overstige 3 DKK/MWh svarende til i gennemsnit 8,70 % i forrentning før skat af egenkapitalen. TRE-FOR El-forsyning A/S oppebar i 2002 et overskud før skat på 3,44 kr./MWh. Spørgsmålet for nævnet er, om et sådant overskud er rimeligt efter elforsyningslovens § 72, stk. 1.

Som nævnet bemærkede i afgørelsen af 10. december 2004 (j.nr. 21-92), er formålet med det rimelighedstilsyn, der foretages efter elforsyningsloven, at hindre, at urimelige udgifter indregnes i priserne og dermed overvælttes på el-forbrugerne eller grupper heraf. Disse beskyttelseshensyn er ifølge sagens natur de samme, hvad enten et elselskab er led i en koncern eller en kommune, eller er en enkeltstående virksomhed. Det samme gælder lovens regler om anmeldelse af priser m.v. til Energitilsynet.

Som nævnet bemærkede i afgørelsen af 16. november 2004 (j.nr. 21-262), har det betydning for skønnet og beviskravene, hvorvidt forvaltningsmyndigheden er tillagt egentlige godkendelsesbeføjelser eller mulighed for at udmelde indtægtsrammer, eller om den alene råder over en almindelig indgrebsbeføjelse. Som nævnt ovenfor har elforsyningslovens § 72, stk. 2, karakter af en egentlig godkendelsesbeføjelse. I afgørelsen af 10. december 2004 om forrentningen af Københavns Kommunes mellemværende med de kommunale forsyningsvirksomheder (j.nr. 21-92) fandt nævnet det netop nødvendigt, at tilsynet under-søgte renten for Københavns Kommunes eksterne lån for derved at kunne belyse, om der forelå krydssubsidiering fra el- og varmemeforbrugerne til formål, der efter el- og varmemeforsyningslovene var priserne uvedkommende. Hensynet til den generelle varetagelse af energiforbrugernes forhold, som bl.a. fremgår af elforsyningslovens § 1, indebærer, at myndighederne ikke uden videre kan godkende den højest mulige fortjeneste eller forrentning, men må afgøre en dispositions rimelighed fra sag til sag.

19. juni 2006

J.nr.: 11-313

Eksp.nr.: 26129

ASC-EKN

Side 41 af 48

Af Energitilsynets foreløbige vurdering af TRE-FOR El-forsyning A/S' effektivitet for 2002 (i brev af 7. september 2004) fremgår, at virksomhedens overskud på 3,44 DKK/MWh umiddelbart fandtes rimeligt set i forhold til en benchmarking af salgspriser og omkostninger. Da TRE-FOR El-forsyning A/S imidlertid ikke havde redegjort for elindkøbsomkostningens sammensætning, som foreskrevet i pkt. 63 i Energitilsynets vejledning af 27. oktober 2000, fandtes omkostningernes effektivitet ikke dokumenteret. De hovedhensyn, der har været bestemmende for Energitilsynets foreløbige tilkendegivelser og senere endelige afgørelse, kan sammenfattes således:

- at Energitilsynet ikke havde modtaget fakturerings- og callcenteraftaler, der kunne dokumentere omkostningerne og dermed omkostningernes effektivitet
- at Energitilsynet flere gange forgæves havde rykket virksomheden for oplysninger/dokumentation vedr. elindkøbsomkostningen på 94,231 mio. DKK for 2002
- at TRE-FOR El-forsyning A/S ikke havde anmeldt balancehåndteringsaftale til Energitilsynet, men blot oplyst at balanceudgiften udgjorde 1,068 mio. DKK

[.....]

Nævnet kan ej heller give klageren ret i, at en virksomhed med priser under referenceprisen alene kan reguleres, hvis Energitilsynet kan påvise forhold, der klart og utvivlsomt taler herfor. En sådan bevisbyrde og begrænsning af tilsynets skøn ville ikke være forenelig med elforsyningslovens krav om konkret skøn fra sag til sag, eller forbrugerbeskyttelsen som det overordnede formål.

[.....]

Efter en samlet vurdering af TRE-FOR El-forsyning A/S' sag har Energitilsynet fundet, at et overskud på 3,44 kr./MWh ikke er rimeligt i forhold til afsætningens størrelse og effektiviteten ved indkøb af elektricitet og andre omkostninger. Energiklagenævnet finder ikke grundlag for at underkende eller korrigere Energitilsynets vurdering af rimeligheden af overskuddet, i en branche uden erhvervsrisiko af betydning, i forhold til det gældende renteniveau på tidspunktet for prisgodkendelsen.

[.....]

Den påklagede afgørelse er efter nævnets opfattelse tilstrækkeligt begrundet i kraft af såvel den udtrykkelige henvisning til retsgrundlaget i elforsyningslovens § 72, som redegørelsen for selskabets markedsadfærd.

19. juni 2006

J.nr.: 11-313

Eksp.nr.: 26129

ASC-EKN

Side 42 af 48

Energiklagenævnets konklusion

Den overordnede konklusion på klagesagen er, at det skøn, som Energitilsynet har udøvet, ligger inden for de rammer, elforsyningsloven fastsætter, og i øvrigt er udøvet sagligt. Da klagen i det væsentligste støtter sig på vejledningen, tilføjer nævnet, at hovedsynspunktet herom må være, at Energitilsynet ikke kan fraskrive sig de vide skønsmæssige beføjelser, som er grundlaget for den type af priskontrol og prisgodkendelse, som elforsyningsloven foreskriver.

Det er derfor også nødvendigt at fastslå, at notater fra Energitilsynet ikke ville kunne begrænse den skønsudøvelse, som pålægges tilsynet ved elforsyningslovens §§ 46, 69, 72, 76 og 77, til fordel for en selvskabt tilsynspraksis. Nævnet finder ej heller bevis for, at tilsynet har ment, at dets notater skulle have haft et sådant formål eller følge. Endnu mindre er der anledning til at antage, at Energitilsynet ville eller kunne fraskrive sig ret til at revidere de holdninger eller synspunkter, notater måtte give udtryk for, på grundlag af nye erfaringer eller erkendelser, eksempelvis om den bedste måde at håndtere koncernforhold og forbrugerbeskyttelse.

[.....]"

19. juni 2006

J.nr.: 11-313

Eksp.nr.: 26129

ASC-EKN

Side 43 af 48

Energiklagenævnets bemærkninger

Sagen vedrører Energitilsynets kontrol med og regulering af Frederiksberg Forsyning A/S' priser og avance for reguleringsåret 2003 i henhold til den da-gældende elforsyningslovs §§ 69 og 72.

Frederiksberg Forsyning A/S' påstand er, at selskabets forsyningspligtspriser for reguleringsåret 2003 godkendes som rimelige efter elforsyningslovens § 72.

Om det overordnede formål med § 72 udtalte lovbemærkningerne, at "Prisreguleringen af forsyningspligtige virksomheder har som overordnet formål at sikre alle forbrugere elleverancer til rimelige priser."

Ifølge § 4, stk. 4, i lov nr. 494 af 9. juni 2004 skal Energitilsynet gennemføre efterreguleringen af priserne for 2002 og senere år til afslutning senest i året 2006.

Klagen fra Frederiksberg Forsyning A/S bygger ikke alene på elforsyningsloven, men også på selskabets forståelse og fortolkning af Energitilsynets praksis og de vejledninger, som tilsynet tidligere har udsendt i 2000, 2003, 2004 og 2005.

Frederiksberg Forsyning A/S' hovedsynspunkter kan sammenfattes således:

1. selskabet har i reguleringsåret 2003 haft en salgspris under Energitilsynets referencepris, ligesom selskabets indkøbspriser blev vurderet som effektive.
2. Energitilsynets notat af 30. marts 2005 om forsyningspligtspriser for 2003 er ikke bindende for Energitilsynet, og Energitilsynets afgørelse beror på en fejlagtig anvendelse af elforsyningslovens bestemmelser om prisgodkendelse.

Det er derfor selskabets opfattelse, at det opnåede overskud ligger indenfor rammerne af elforsyningslovens § 72.

19. juni 2006

J.nr.: 11-313

Eksp.nr.: 26129

ASC-EKN

De hovedhensyn, der har været bestemmende for Energitilsynets afgørelse, kan sammenfattes således:

1. Frederiksberg Forsyning A/S har i reguleringsåret 2003 haft den laveste salgspris ud af 10 forsyningspligtsvirksomheder i Øst-danmark
2. selskabets indkøbspriser og omkostninger for 2003 var effektive
3. desuagtet må en forsyningspligtsvirksomheds avance ikke være urimelig høj, jfr. elforsyningslovens § 72, og det vil gøre Energitilsynets kontrol asymmetrisk og i strid med § 72 og elforsyningslovens overordnede formål, dersom en virksomhed på den ene side er sikret dækning for nødvendige omkostninger efter elforsyningslovens § 69 i reguleringsår, hvor indkøbsstrategien har været dårlig, og så på den anden side skulle kunne oppebære meget høje avancer, når virksomheden ved held eller dygtighed har haft en fordelagtig indkøbsstrategi.

Side 44 af 48

Den ovenfor fremhævede hovedhensyn kan sammenfattes til et spørgsmål om, hvorvidt Energitilsynets regulering af Frederiksberg Forsyning A/S' avance for reguleringsåret 2003 falder indenfor rammerne af elforsyningslovens § 72 og de vejledninger og notater, som Energitilsynet har udfærdiget vedrørende priskontrol af forsyningspligtsvirksomheder.

Elforsyningslovens § 72 overlader Energitilsynet et skøn. Tilsynets "Vejledning om forsyningspligtige elvirksomheder, herunder Energitilsynets godkendelse af virksomhedernes prisfastsættelse" af 27. oktober 2000, kan derfor ikke binde tilsynets skøn på en måde, som de forsyningspligtige selskaber generelt kan påberåbe sig i forhold til Energitilsynet eller over for elforbrugerne.

Nævnet er derfor enig med klager i, at Energitilsynets notat af 30. marts 2005 ikke er bindende for tilsynet.

Der er efter Nævnets opfattelse heller intet i sagen, som kan tolkes derhen, at Energitilsynet skulle have ment, at notatet var bindende.

Nævnet finder det naturligt, at Energitilsynet i notatform har klargjort prisgodkendelsens problematik både for sig selv og – som led i moderne serviceorienteret forvaltningsvirksomhed – også for berørte borgere og selskaber. Det gælder ikke mindst ved anvendelsen af retlige standarder som de i § 72 omhandlede "effektivitet" og "rimeligt overskud", hvis indhold nødvendigvis må variere over tid, hvorfor vejledningen må undergå justeringer med passende mellemrum.

Nævnet nærer ingen betænkelighed ved, at tilsynet anvender en vejledning som retningslinje for en konkret vurdering. Elforsyningslovens § 72 indebærer imidlertid, at der *skal* ske en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde.

Da visse interne forvaltningsregler *efter deres indhold og anvendelse* kan rejse spørgsmål om berettigede forventninger, finder nævnet anledning til at understrege, at nævnet er enig i, at vejledningen kan indgå i vurderingen af den retsstilling, de forsyningspligtige selskaber tillægges ved anvendelsen af elforsyningslovens §§ 72 og 77.

Om Energitilsynets "Vejledning om forsyningspligtige elvirksomheder, herunder Energitilsynets godkendelse af virksomhedernes prisfastsættelse" af 27. oktober 2000 konstaterer nævnet, at vejledningen angiver at have til formål at informere generelt (pkt. 2), at vejledningens pkt. 2, 3, 11, 33, 40, 75, 88, 89 og 106 betoner, at vejledningen alene danner udgangspunkt for reguleringen, og at vejledningens pkt. 33, 45, 51, 88 og 91 udtrykkeligt bekræfter, at Energitilsynet fra sag til sag vil foretage den konkrete vurdering, som lovens § 72 pålægger tilsynet.

Nævnet finder ikke, at der er særlige grunde, der medfører, at myndighedernes almindelige beføjelse til at ændre deres vejledninger og lign. er undergivet begrænsninger i forhold til § 72.

Herudfra og i øvrigt ud fra vejledningens, og notaternes karakter og ordlyd finder nævnet ikke grundlag for at anse det for at være i strid med forvaltningsretlige principper, at tilsynet også i denne sag har foretaget en konkret vurdering af Frederiksberg Forsyning A/S' priser.

Energitilsynet har i sin afgørelse af 4. maj 2005 vurderet at et rimeligt overskud for forsyningspligtsvirksomheder i 2003 i udgangspunktet ikke bør overstige 3 DKK/MWh. Frederiksberg Forsyning A/S oppebar i 2003 et overskud før skat på 7,538 mio. kr. eller 43,13 kr./MWh.

19. juni 2006

J.nr.: 11-313

Eksp.nr.: 26129

ASC-EKN

Side 45 af 48

Spørgsmålet for nævnet er, om et sådant overskud er rimeligt efter elforsyningslovens § 72, stk. 1.

Nævnet bemærker indledende, at udgangspunktet er, at de forsyningspligtige selskaber varetager sine og kundernes interesser via indkøb på det kommercielle elmarked. Et selskabs fortjeneste afhænger af virksomhedens effektivitet sammenholdt med mulighederne for at agere effektivt på markedet, jf. herved elforsyningslovens § 1, stk. 2, vedrørende konkurrence på markeder for handel med elektricitet, og de bag lovens § 72 liggende hensyn til forsyningspligtselskabernes kommercielle fremfærd (incitamentsstyring). Således frembringes selskabets resultat som udgangspunkt af adfærden på markedet – ikke af en vejlednings retningslinjer om, hvordan myndighederne ved årets udgang vil føre tilsyn med, at elforbrugernes interesser varetages.

19. juni 2006

J.nr.: 11-313

Eksp.nr.: 26129

ASC-EKN

Ifølge forarbejderne til elforsyningslovens § 72 (Folketingstidende, samling 1998-99, tillæg A, lovforslag som fremsat, L234, bemærkninger til § 72) fordrer prisreguleringen ”en konkret vurdering af den enkelte forsyningspligtige virksomheds effektivitet sammenholdt med de muligheder, der er for at agere effektivt på markedet”. Elforsyningslovens udgangspunkt er, at myndigheders afgørelser skal hvile på et konkret skøn på basis af lovens regler, når der ikke er klar hjemmel for andet.

Side 46 af 48

Lovens § 72 giver således Energitilsynet ret og pligt til at vurdere for hvert selskab, om en prisfastsættelse kan godkendes ud fra prisbestemmelserne i loven. I tvivlstilfælde skal det afgørende hensyn for skønnets resultat være, at elforbrugerne sikres rimelige priser, idet formålet med en forsyningspligtsvirksomhed er forbrugerbeskyttelse.

Elforsyningslovens § 69 og § 72, stk. 1, angiver detaljerede regler for, hvilke hensyn Energitilsynet kan hhv. ikke kan tage ved prisberegningen. Disse bestemmelser suppleres af anmeldelsesbestemmelserne i § 76, der opregner en række yderligere elementer og dokumenter, som Energitilsynet kan og skal tage i betragtning ved sin afvejning.

Lovens § 72, stk. 2, sammenholdt med § 46, stk. 4 (nu § 46, stk. 1), og § 77, giver Energitilsynet omfattende skønsmæssige beføjelser ved udøvelse af prisgodkendelsen, idet tilsynet skal skride ind, hvis

- tilsynet ”finder”, at priserne ”må anses for at være” i strid med de ovennævnte bestemmelser (§ 77, stk. 1);
- der findes ”urimelige forhold”, hvilket efter lovbemærkningerne klart omfatter risiko for krydssubsidiering gennem koncernforhold eller aftalemæssig markedsregulering (§ 77, stk. 2);
- priserne fører til ”samfundsøkonomisk uhensigtsmæssig anvendelse af energi” (§ 77, stk. 3);

- der foreligger en disposition, der "ikke kan anses for rimelig for forbrugerne" (§ 77, stk. 4); eller hvis
- der foreligger aftaler, der ikke er indgået på markedsmæssige vilkår (§ 46, stk. 4 (nu § 46, stk. 1)).

Der er ikke i sagen grundlag for at antage, at Energitilsynet ikke har lagt de her nævnte kriterier til grund for den påklagede afgørelse. Der er ej heller grundlag for at antage, at tilsynet har anvendt de her citerede lovbestemmelser ukorrekt.

Hensynet til den generelle varetagelse af energiforbrugernes forhold, som bl.a. fremgår af elforsyningslovens § 1, indebærer, at myndighederne ikke uden videre kan godkende den højest mulige fortjeneste eller forrentning, men må vurdere et overskuds rimelighed fra sag til sag.

19. juni 2006

J.nr.: 11-313

Eksp.nr.: 26129

ASC-EKN

Uanset manglende omtale heraf i 2000-vejledningen, finder nævnet det hverken ulovligt eller usagligt efter elforsyningsloven, at Energitilsynet ved benchmarking har sat Frederiksberg Forsyning A/S' overskud i forhold til andre sammenlignelige selskaber i Danmark, og at selskabernes salgspriser ikke er et absolut godkendelseskriterium.

Side 47 af 48

Energiklagenævnet finder sammenfattende ikke grundlag for at underkende eller korrigere Energitilsynets vurdering af rimeligheden af Frederiksberg Forsyning A/S's overskud. Afgørelsen er efter nævnets opfattelse tilstrækkeligt begrundet i kraft af såvel den udtrykkelige henvisning til retsgrundlaget i elforsyningslovens §§ 72 og 69, som de af Energitilsynet udfærdigede vejledninger og notater om prisgodkendelse af forsyningspligtige virksomheder.

Energiklagenævnets konklusion

Den overordnede konklusion på klagesagen er, at det skøn, som Energitilsynet har udøvet, ligger indenfor de rammer, elforsyningsloven fastsætter, og i øvrigt er udøvet sagligt.

Da klagen også støtter sig på vejledningen, tilføjer nævnet, at hovedsympunktet herom må være, at Energitilsynet ikke kan fraskrive sig de vide skønsmæssige beføjelser, som er grundlaget for den type af priskontrol og prisgodkendelse, som elforsyningsloven foreskriver.

Det er derfor også nødvendigt at fastslå, at notater fra Energitilsynet ikke ville kunne begrænse den skønsudøvelse, som pålægges tilsynet ved elforsyningslovens §§ 46, 69, 72, 76 og 77, til fordel for en selvskabt tilsynspraksis. Nævnet finder ej heller bevis for, at tilsynet har ment, at dets notater skulle have haft et sådant formål eller følge.

Endnu mindre er der anledning til at antage, at Energitilsynet ville eller kunne fraskrive sig ret til at revidere de holdninger eller synspunkter, notater måtte give udtryk for, på grundlag af nye erfaringer eller erkendelser, eksempelvis om den bedste måde at håndtere koncernforhold og forbrugerbeskyttelse på.

Energitilsynets afgørelse af 4. maj 2005 bør derfor stadfæstes.

Energiklagenævnets afgørelse

Energitilsynets afgørelse af 4. maj 2005 stadfæstes.

19. juni 2006

J.nr.: 11-313

Afgørelsen indebærer, at den af Energitilsynet beregnede efterregulering for reguleringsåret 2003, skal tilbageføres til forbrugerne ved en nedsættelse af Frederiksberg Forsyning A/S salgspriser for 2004-2006, og at efterreguleringen skal tilvejebringes uafhængigt af øvrig prisregulering.

Eksp.nr.: 26129

ASC-EKN

Side 48 af 48

Sagen har været behandlet på Energiklagenævnets møde den 19. juni 2006.

Afgørelsen er truffet i henhold til § 89 i lov om elforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 286 af 20. april 2005, og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Afgørelsen er sendt til Frederiksberg Forsyning A/S samt til Energitilsynet.

Afgørelsen offentliggøres på Energiklagenævnets hjemmeside.

P. N. V.

Poul K. Egan
Nævnnsformand

/ Allan Schmidt
Fuldmægtig